

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytyksestä

Hekkala, Jutta
Nykänen, Heidi

2016 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytyksestä

Hekkala, Jutta
Nykänen, Heidi
Hoitotyön koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Elokuu, 2016

Hekkala, Jutta
Nykänen, Heidi

**Hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä ammattitaitoa edistävän harjoittelun
perehdytyksestä**

Vuosi 2016

Sivumäärä 54

Ammattitaitoa edistävä harjoittelu ja sitä myötä perehdytys on erittäin suuri osa ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmaa. Toimeksiantaja ilmaisi tarpeen tutkimukselle, jossa selvitettäisiin opiskelijoiden näkemyksiä ja toiveita ennen harjoittelua tapahtuvaan perehdytykseen. Tällaisella perehdytyksellä tarkoitetaan muun muassa sitä, millä tavalla ja millaista tietoa tulevasta harjoittelupaikasta saadaan. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytyksestä sekä kartoittaa heidän toiveitaan perehdytyksen sisältöön. Tarkoituksena oli myös selvittää, mitä mieltä opiskelijat olisivat verkkoympäristöstä perehdytyksen työvälineenä.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista lähestymistapaa. Aineisto kerättiin satunnaiselta joukolta Laurea-ammattikorkeakoulun Hyvinkään ja Tikkurilan yksiköiden hoitotyön opiskelijoilta (N=93) strukturoidulla kyselylomakkeella. Kyselylomakkeessa oli 12 Likertin-asteikollista monivalintakysymystä, sekä yksi puolistrukturoitu kysymys. Aineisto käytiin keräämässä paikan päällä, joten kaikki jaetut 93 kyselylomaketta saatiin täytettynä takaisin. Kyselyyn vastattiin anonyymisti. Tutkimus analysointiin kvantitatiivisesti käyttäen apuna SPSS-tilasto-ohjelmaa.

Opinnäytetyön tuloksista ilmeni, että opiskelijoiden mielestä harjoittelupaikasta etukäteen saatu tieto helpottaa harjoitteluun menemistä. Silti kyselytutkimukseen vastanneista opiskelijoista lähes puolet koki, etteivät olleet saaneet riittävästi tietoa harjoittelupaikastaan ennen harjoittelun alkua. Opiskelijat kaipaisivat lisää tietoa asioista ja toimenpiteistä, joita pääsevät harjoittelun aikana mahdollisesti harjoittelemaan. Tutkimuksessa ilmeni myös, että lähes kaikki kyselyyn vastanneista opiskelijoista halusivat lukea muiden, samassa harjoittelupaikassa harjoittelussa olleiden, opiskelijoiden kokemuksia ko. harjoittelupaikasta. Suurin osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista haluaisi lukea eri harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaaleja ennen harjoittelupaikan varaamista.

Ensisijaisiksi kehittämiskohteiksi nousivat harjoittelupaikkojen antamat tiedot harjoittelupaikasta. Puolet kyselyyn vastanneista opiskelijoista kokivat saaneensa tietoa harjoittelupaikastaan liian vähän. Tietoa haluttaisiin lisää erityisesti asioista ja toimenpiteistä, joita harjoittelussa pääsee harjoittelemaan.

Ammattitaitoa edistävää harjoittelua on aiemmin pohdittu lähinnä ohjauksen näkökulmasta. On tutkittu sitä, millainen ohjaaminen on hyvää ja oppimisen kannalta tehokkainta. Tutkimuksia on tehty myös oppimisympäristöstä. Opiskelijoiden perehdytyksestä verkkoympäristössä on tehty yksi tutkimus aiemmin, mutta esimiesten ja opiskelijaohjaukseen osallistuvien näkökulmasta. Opiskelijoiden näkökulmasta tällaisia tutkimuksia ei ole aiemmin tehty.

Hekkala, Jutta
Nykänen, Heidi

Nursing students' views on introduction of internships

Year 2016

Pages

54

Internships and introduction of internships are very important part of nursing degree programme. The theme of the research came in our client from working life in the one of the hospitals in HUS group. In this research we concentrate on the information given to students before entering the internship period. The aim of the research was to find out the views on information and wishes towards internship among nursing students. The hospitals of HUS group are developing a new system for induction that includes the newest information of practicalities and procedures of internships online for students to be found.

The data was collected from the nursing students in Laurea University of Applied Sciences. The research was based on quantitative method with structured forms. The forms had 12 multiple-choice questions with Likert scale and one half -structured question. All of the 93 questionnaires distributed were answered and correctly filled anonymously. The data was analysed with SPSS statistic software.

The first development area was the information given about the traineeship post because half of the respondents did not get enough information about them.

At the moment, the studies of internships have concentrated mostly on the views of instructors and how internships and induction to the work should be developed. In this study the perspective of a student has been emphasized.

A result of this study one could see that previous information about the internships helped students to start in new environment. Still, almost half of the students did not get enough information before internship started. The students would like to have more information about practicalities and procedures which they are expected to do in the internships. In the research it appeared that almost every student was interested in becoming acquainted with previous experiences of the internships. Almost everybody wanted to read the material of introduction before accepting the traineeship post.

Keywords: Internship, Introduction, Traineeship post, Nursing student

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Aiemmat tutkimukset	7
1.2	Taustaorganisaatio.....	9
2	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu hoitotyön koulutuksessa.....	10
3	Hoitotyönopiskelijoiden ohjaaminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa	12
3.1	Perehdytys	14
3.2	Hoitotyönopiskelijoiden perehdyttäminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa	16
4	Verkkoympäristö ohjaamisen tukena ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa	17
5	Tutkimuksen toteutus	18
5.1	Tutkimusmenetelmä	18
5.2	Aineiston keruu.....	21
5.3	Aineiston analysointi	24
6	Tulokset.....	25
6.1	Opiskelijoiden tämän hetkiset näkemykset harjoittelun perehdytyksestä	26
6.2	Opiskelijoiden toiveet harjoittelun perehdytyksen sisältöön	30
6.3	Opiskelijoiden näkemykset perehdytyksen tukena käytettävästä kaikille avoimesta verkkoympäristöstä.....	33
7	Pohdinta	36
7.1	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	36
7.2	Johtopäätökset	38
7.3	Jatkotutkimusehdotukset ja kehittämissuhteet	42
	Lähteet	44
	Liitteet	49

1 Johdanto

Ammattikorkeakoulussa hoitotyön koulutusohjelmassa on paljon ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Suuri osa asioiden oppimisesta käytännössä tapahtuu harjoittelun aikana työkentillä. Hoitotyö on haastavaa, ja ammattinimikkeen saavuttaakseen on osattava tiettyjä asioita. Uusien hoitajien oppimisesta vastaa niin opiskelija itse kuin, opettajat ja opiskelijaa perehdyttävä ammattihenkilöstökin. Kun niin suuri osa opiskelusta tapahtuu harjoittelun muodossa työelämässä, on tärkeää, että ohjaaminen ja perehdytys työhön ja tulevaan harjoittelupaikkaan on vähintään kohtuullista. Yleisesti perehdytystä on tutkittu ja teorialtietoa perehdyttämisestä löytyy laajaltikin, mutta juuri opiskelijoiden perehdytyksestä tietoa on saatavilla vain vähän.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin, eli HUSiin, kuuluvasta Hyvinkään sairaalasta saimme opinnäytetyöntilauksen, jonka tarkoituksena on kehittää opiskelijoiden perehdytystä ja parantaa perehdytysmateriaalien saatavuutta. Ensimmäisessä yhteistyötapaamisessa heräsi kuitenkin kysymys siitä, kuinka parantaa perehdytysmateriaaleja, jos perehdytyksen kohdejoukolta ei ole kysytty, mihin suuntaan perehdytystä tulisi kehittää.

Tässä opinnäytetyössä harjoittelulla tarkoitetaan ammattitaitoa edistävää harjoittelua, joka suoritetaan autenttisissa hoitoympäristöissä. Harjoitteluympäristö voi sijoittua erikoissairaanhoidon sairaaloihin, perusterveydenhuollon hoitoympäristöihin sekä mielenterveys- ja päihdeyksikköihin. Tässä tutkimuksessa ei käsitellä harjoitteluja simulaatioympäristössä, hankkeissa tai aikaisemman työkokemuksen kautta hyväksi luettuja harjoitteluja.

Tarkoituksena on saada pohja opiskelijoiden perehdytyksen kehittämiseksi, johon opiskelijoiden näkemykset ja toiveet tuovat ison osan. Tutkimuksen pohjalta saadaan selville opiskelijoiden näkemykset ja toiveet perehdytyksen sisällölle. Tarkoituksena onkin jatko kehittää tämän tutkimuksen tuloksia niin, että saadaan kaikkia palveleva perehdytykseen tarkoitettu verkkoympäristö.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kertoa perehdytyksestä opiskelijoiden näkökulmasta. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta opiskelijoiden toiveista perehdytyksen suhteen, sillä opiskelijoiden toiveet perehdytykselle tuovat ison osan kokonaiskuvaan, kun puhutaan opiskelijoiden perehdytyksestä. Tavoitteena on kertoa opiskelijoiden näkemyksistä jo saamastaan perehdytyksestä, jotta tiedetään, onko perehdytys ollut tähän asti oikeanlaista. Lisäksi tavoitteena on selvittää opiskelijoiden näkemyksiä verkkoympäristöstä perehdytyksen työvälineenä. Opinnäytetyön tutkimusongelmana on, mitä opiskelijat toivovat perehdytykseltä. Tutkimusongelmaa selvitettiin tarkentavien tutkimuskysymysten pohjalta.

Tutkimuskysymykset:

1. Mikä on opiskelijoiden tämän hetkinen näkemys harjoittelun perehdytyksestä?
2. Mitkä ovat opiskelijoiden toiveet harjoittelun perehdytyksen sisältöön?
3. Mitä näkemyksiä opiskelijoilla on perehdytyksen tukena käytettävästä kaikille avoimesta verkkoympäristöstä?

1.1 Aiemmat tutkimukset

Aiheesta tehtyihin aiempiin tutkimuksiin on syytä tutustua aihetta valitessa, rajatessa ja tutkimusta suunniteltaessa. Aiempiin tutkimuksiin tutustuminen opastaa siihen, millaisia käsitteitä, teorioita, näkökulmia ja menetelmiä aiheen tutkimuksessa on käytetty. Lisäksi se antaa vinkkejä millaisiin näkökulmiin, käsitteisiin, teorioihin ja menetelmiin meidän tutkijoiden kannattaa tutkimuksessa perehtyä. Aiempiin tutkimuksiin tutustuminen on oleellista myös, että tutkijat eivät toista jo aiemmin tehtyjä tutkimuksia samoin näkökulmin. Aiempien tutkimusten jatkotutkimusaiheista saattaa saada vinkkejä omaan tutkimukseen ja aiemmissa tutkimuksissa käytetyistä lähteistä voi koota kirjallisuuslistaa artikkeleista ja kirjoista, joihin tutkimuksen edetessä pystyy perehtymään. (Jyväskylän yliopisto 2014.)

Yleisesti harjoitteluun liittyviä tutkimuksia on paljon, mutta opiskelijoiden perehdyttämisestä ei ole juuri puhuttu. Aikaisempia tutkimuksia perehdytykseen on kuitenkin ollut. Seuraavat tutkimukset löysimme käyttämällä sekä Laurea Finnan että Proquest Centralin tiedonhakupalveluita. Hakusanoina ohjaaminen, perehdyttäminen, tiedonantaminen, käytännön harjoittelu, orientation ja preceptoring. Näissä löytämässämme tutkimuksissa perehdytys työyksikköön on ollut opiskelijoiden mielestä hyvin toteutettu, kuitenkin sen tarkemmin perehdytyksen sisällöstä ei kerrottu (Konttila 2006; Jokela 1995). Kun puhutaan perehdyttämisestä, on syytä ymmärtää ohjauksen merkitys harjoittelussa. Luojus (2011) on tutkinut aikaisemmin ohjaamista. Ohjauksen laatuun on syytä kiinnittää huomiota jo ohjaajia valittaessa. Ohjauksen laatu on suoraan yhteydessä ohjaajan asenteisiin ohjaamisesta. Ohjaajien koulutukseen on siis syytä panostaa. (Luojaus 2011.) Etenkin opintojen alkuvaiheessa ohjaajan rooli on tärkeä, sillä opiskelija vasta tutustuu hoitotyön kulttuuriin ja toimintoihin. Uuteen oppimisympäristöön tuleminen on opiskelijoille jännittävää, vaikka heillä olisikin useampi harjoittelu takana. Opiskelijat toivovatkin Oinosen (1998) tutkimuksessa, että tiedottamiseen ennen harjoittelun alkua panostettaisiin. Opiskelijat kokivat jännittäväksi työyhteisöön tuleminen, etenkin jos työyhteisön toimintakulttuuri oli uusi ja tuntematon. (Oinonen 1998.)

Kyyrä & Pekkanen (2001) listasivat tutkimuksessaan harjoittelun ohjaamiselle kolme osa- aluetta, joista yksi oli ”edellytykset onnistuneelle harjoittelun lähtötilanteelle”. Edellytykset onnistuneelle harjoittelun lähtötilanteelle oli tiedonvälitys ennen työssäoppimisjaksoa ja ohjaamisen kannalta merkittävät tiedot sekä tulotilanteen turvallisuutta edistävät tekijät. Tiedonvälityksellä oli tarkoitettu molemmin puolta ennakkotietoa. Opiskelijoiden mielestä nimetyt ohjaajat ja oikea kuvaus harjoittelupaikasta loivat turvallisuuden tunnetta ennen harjoittelun alkua. Harjoittelupaikka halusi taas omasta puolestaan tietää tulevasta opiskelijasta, harjoittelun tavoitteista ja harjoittelujakson sisällöstä. Opiskelijoiden tulotilanteen turvallisuutta edistävät harjoittelupaikan kiireettömyys ja se, että opiskelijan ohjaaja olisi tulopäivänä työvuorossa. (Kyyrä & Pekkanen 2001.) Myös Konttilan (2006) tutkimuksessa kerrotaan, että opiskelijoiden mielestä harjoittelupaikkojen pitäisi ottaa heidät vastaan avoimesti. Se lisää opiskelijoiden tunnetta siitä, että he ovat tervetulleita. (Konttila 2006.)

Ohjausympäristöjen tulisi olla laadukkaita, jotta oppimista saavutetaan. Uusia ohjausympäristöjä tulisikin kehittää. (Luojus 2011.) Opiskelijoiden perehdyttämisestä verkossa on tehty yksi tutkimus, joka on tehty esimiesten ja opiskelijaohjauksessa työskentelevien näkökulmasta. Siinä on selvitetty, mikä on esimiesten ja ohjaajien näkemys perehdytyksen sisällöstä. Yleisohjeisiin toivottiin muun muassa hygieniaohteita, sekä ohjeita opiskelijoiden työvaatteista ja opiskelijaruokailusta. Lisäksi perehdytyksen sisältöön haluttiin sisällyttää työpaikan pelisäännöt, kuten poissaolot ja työvuorojen suunnittelu. Työturvallisuuden alaotsikoiksi perehdytyksen runkoon nostettiin muun muassa toiminta tapaturmatilanteissa, lääketurvallisuus sekä tietosuoja- ja salassapitovelvollisuus. Viestintään ja tietojärjestelmään haluttiin sisällyttää opiskelijoiden sähköisen palutteen antaminen, kirjaamisohjeet sekä potilastietojärjestelmät. Eettisyysarvot sisällytettäisiin eettisen- ja arvo-osaamisen alle. (Lautinen-Niemi 2012.)

Harjoitteluiden ohjauksessa korostuu opiskelijoiden itseohjautuvuus. Myös perehdyttämisestä puhuttaessa, on muistettava, että vaikka perehdyttämiseen olisi materiaalia saatavilla, pitää opiskelijoiden itse olla aktiivisia. (Luojus 2011; Oinonen 1998.) Opiskelijoiden opintojen edetessä, myös opiskelijoiden käsitys alasta selkiytyy. Opiskelijat ajattelevat itsenäisemmin ja itseohjautuvuus paranee. (Löfmark & Wikbald 2001, 43-50.) Opiskelijoiden aktiivisuuteen vaikuttaa se, kuinka helposti tieto on saatavilla. Kun tieto on helposti saatavilla, ja kysymyksiin saa nopeasti vastauksen, joko muilta opiskelijoilta tai ohjaajilta, koetaan tämä mielekkääksi ja aktiivisuutta lisääväksi. (Shearer & Adams 2011, 35-41.) Opiskelijat kokevatkin, että harjoittelussa oppimisen päävastuu on opiskelijalla itsellään (Ahtiainen 2000).

1.2 Taustaorganisaatio

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuuluva Hyvinkään sairaala. Tällä hetkellä HUSin sivuilta on saatavilla harjoitteluun liittyviä perehdytyksen ja ohjauksen oheismateriaaleja; perehdytykseen liittyvät materiaalit ovat kaikkien nähtävillä. HUS on hyvin opiskelijaorientoitunut organisaatio. Heillä on jo olemassa erittäin kattavaa materiaalia niin opiskelijoille - kuin heidän ohjaajilleenkin. HUSin virallisilta internetsivuilta on jokaisella vapaa pääsy lukemaan HUS Opiskelijaohjauksen käsikirjaa - sekä yleisperehdytys- materiaalia opiskelijoille. Näiden lisäksi HUS on kattavasti kertonut organisaation historiasta, sairaaloista, henkilöstöstä, päätöksenteosta ja hallinnosta, palveluista ja tutkimushankkeistaan. Internetsivuilla on myös paljon materiaalia ammattilaisille, joka on myös opiskelijoille - tuleville ammattilaisille - mielenkiintoista luettavaa.

HUS opiskelijaohjauksen käsikirja (Haapa, Eckardt, Koota, Kukkonen, Pohjamies-Molander & Ruuskanen 2014) kuvaa yhtenäiset opiskelijaohjauksen periaatteet ja käytänteet HUS- alueella. HUSin internetsivuilla kerrotaan, että käsikirja on tarkoitettu niin opiskelijoille ja ohjaajille kuin opettajille ja esimiehillekin. Käsikirjassa käsitellään kattavasti oppimista; oppimisprosessia ja millaisia oppimistyyliä on olemassa. Käsikirjassa annetaan vinkkejä erilaisista oppimis- ja ohjausmenetelmistä, puhutaan oppimisympäristöstä ja siitä, miten tärkeää on opiskelijan oppimista tukeva ilmapiiri, eri toimijoiden rooleista ohjauksessa ja ohjaussuhteesta, harjoittelun etenemisestä, palautteen annosta ja sen vastaanottamisesta, arvioinnista, ohjauksen kehittämisestä ja yleisistä harjoitteluun liittyvistä asioista, kuten nimineulan käytöstä, tupakoinnista, työvuoroista ja niin edelleen. (Haapa, Eckardt, Koota, Kukkonen, Pohjamies-Molander & Ruuskanen 2014.)

Tämän opinnäytetyön kannalta kiinnostavin osio on ”opiskelijan perehdytys”. Kyseisessä osiossa täsmennetään perehdytyksen alkavan jo ennen harjoittelun alkua. Kappaleessa painotetaan myös internetsivujen ajantasaisuutta ja monipuolisuutta, jotta opiskelija saa riittävästi tietoa ennen harjoittelun alkua. Opiskelijalle lähetetään Tervetuloa taloon - kirje, joka sisältää tietoa harjoittelupaikasta, sen toiminnasta ja tulevasta harjoittelusta. Kirjeeseen olisi suotavaa liittää esimerkiksi perehdytysopas tai muuta ennakkomateriaalia, joka opiskelijan tulee lukea ennen harjoitteluun saapumista. Käsikirjassa sanotaan, että opiskelijan saapuminen harjoitteluuyksikköön tulee suunnitella hyvin. Sekä opiskelijalla, että hänet vastaanottavalla henkilöllä pitää olla tiedossa, mihin aikaan opiskelija saapuu, minne, ja kuka hänet ottaa vastaan. (Haapa, Eckardt, Koota, Kukkonen, Pohjamies-Molander & Ruuskanen 2014.)

Yleisperehdytys opiskelijalle -diasarjassa on yleisiä ohjeita harjoitteluun. Siinä puhutaan oikeuksista ja velvollisuuksista, kollegiaalisuudesta, työvuoroista, tavoitteesta, palautteesta

ja arvioinnista. Lisäksi on tietoa käsihygieniasta, suojavaatteista, veri- ja eritealtistumisesta, sairastumisista, opiskelijan rokotevaatimuksista, tupakoinnista, ruokailusta, kännykän käytöstä, salassapito- ja vaitiolovelvollisuudesta, potilasturvallisuudesta, lääkehoidosta, poikkeustilanteista, organisaatiosta, ensimmäisestä harjoittelupäivästä sekä lopuksi toivotetaan opiskelija tervetulleeksi taloon. (HUS Hyks hoitotyön kliiniset opettajat 2015.)

Tämän opinnäytetyön raportissa käydään ensin läpi aiheen teoreettinen viitekehys, jonka pohjalle koko tutkimus on rakentunut. Kappaleessa 5 kuvaamme opinnäytetyön toteutuksen prosessia, josta päästään tuloksiin. Tulosten havainnollistamiseksi on luotu kaavioita, joiden pohjalta tutkimuksen tuloksia on avattu lukijalle. Opinnäytetyön loppuun on koottu pohdintaa aiheesta. Pohdinta pitää sisällään kappaleet opinnäytetyön luotettavuudesta ja eettisyydestä, johtopäätökset sekä jatkotutkimusehdotukset ja kehittämisehdotukset.

2 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu hoitotyön koulutuksessa

Tämä kappale on osa tutkimuksen teoreettista viitekehystä, jolle koko opinnäytetyö pohjautuu. Tässä kappaleessa kerrotaan lukijalle, mitä ammattitaitoa edistävällä harjoittelulla tarkoitetaan hoitotyön koulutuksessa. On tärkeää selvittää lukijalle tutkimuksessa käytetyt termit siten, että myös lukijat, joilla aihe ei ole ennestään tuttu, ymmärtävät, mitä käsitteillä ja terminologialla tarkoitetaan.

Tässä tutkimuksessa hoitotyöntutkinnolla tarkoitetaan sekä terveydenhoitajan- että sairaanhoitajan tutkintoa, koska terveydenhoitajakoulutus sisältää myös sairaanhoitajatutkinnon. Sairaanhoitajan koulutusohjelma on ammattikorkeakoulututkinto, jonka laajuus on 210 opintopistettä. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin 27 tuntia opiskelijan työtä. Usein sairaanhoitajan tutkinto suoritetaan 3,5 vuodessa, eli keskimääräinen etenemisvauhti on 60 opintopistettä joka lukukausi. Laillistettu sairaanhoitajatutkinto koostuu perus- ja ammattiopinnoista, ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta, opinnäytetyöstä ja kypsyysnäytteestä sekä vapaasti valittavista opinnoista. 210 opintopisteen kokonaisuudesta 90 opintopistettä suoritetaan ammattitaitoa edistävänä harjoitteluna. Tämä laajuus vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston ammattipätevyyden tunnustamisesta antaman direktiivin 2005/36/EY kliinistä opetusta, sillä Suomessa saatu sairaanhoitajan tutkinto on EU-direktiivin mukainen eli Suomesta valmistunut sairaanhoitaja voi työskennellä myös muualla EU alueella. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osuudesta enintään 15 opintopistettä voidaan toteuttaa ammattikorkeakoulun harjoitustiloissa ja -tilanteissa, joissa on asianmukaiset potilashoidon välineet. Ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta 15 opintopistettä toteutetaan opinnäytetyönä. (Opetusministeriö 2006.)

Sairaanhoitaja on hoitotyön asiantuntija, ja sairaanhoitajatutkinnon tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet toimia sairaanhoitajana ja kehittyä hoitotyön asiantuntijaksi (Solt

2011). Sairaanhoidajan ammatillisen asiantuntemuksen osaamisalueet ovat ammattieettinen toiminta ja vastuu potilaan oikeuksien toteuttamisesta, terveyden edistäminen, hoitotyön päätöksenteko, ohjaus ja opetus, yhteistyö, tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen, monikulttuurinen hoitotyö, yhteiskunnallinen toiminta, kliininen hoitotyö ja lääkehoito (Rautava-Nurmi, Westergård, Henttonen, Ojala & Vuorinen 2012, 414-421). Asiantuntijuuden kehittämiseen tarvitaan teorian oppimista ja käytännön harjoittelua. Käytännön harjoittelussa teorian tieto ja käytännöntieto integroituvat, ja reflektion avulla opiskelija yhdistää teoria- ja käytännöntiedon ja kehittää toimintaansa uuden ymmärryksen seurauksena. (Vesterinen 2002, 23-28.) Reflektiolla tarkoitetaan tavoitteellista pohdintaa, jossa opiskelija peilaa oppimaansa aikaisempaan kokemusmaailmaansa (Rautava-Nurmi ym 2012, 414-421).

Ammattitaitoa edistävä harjoittelu toteutetaan ohjattuna harjoitteluna (Opetusministeriö 2006). Sairaanhoidajan koulutuksessa ammattitaitoa edistävä käytännön harjoittelu voidaan toteuttaa käytännön hoitotyössä autenttisissa hoitoympäristöissä tai hankkeissa, jotka toteutetaan kehittämishankkeina työelämän kanssa. Harjoittelun voi suorittaa myös ulkomailla koulutukseen liittyvässä vaihdossa, tai harjoittelu voidaan hyväksilukea aikaisemman työkokemuksen perusteella. Harjoittelujaksojen tarkoituksena on tukea ammatti-identiteetin kehitystä sekä syventää teorian tietoa käytännössä. Laureassa käytännönharjoittelun on tarkoitus kehittää opiskelijan ammattitaitoa siten, että opiskelijan osaaminen hoitotyössä vastaa yleisiä ammattitaitovaatimuksia, jotka on määrätty EU-direktiivissä. (Harjoittelu hoitotyön koulutusohjelmassa 2016.) Jokela (1995, 59) kuvaa hoitotyön käytännön harjoittelua niin, että harjoittelussa opiskelija ymmärtää teoriaopintojen merkityksen. Harjoitteluiden avulla hoitotyön opiskelija saa kokonaiskuvan hoitotyöstä (Jokela 1995, 59; Oinonen 1998, 64-80). Käytäntö ilman teoriaa ei tuota taitavaa toimintaa, ja teorian tiedolla ilman käytännön osaamista on sitäkin huonommat mahdollisuudet saavuttaa taitavaa toimintaa. Teoria ja käytäntö ovatkin omaehtoinen prosessi sairaanhoidajan kehittäessä taitojaan. Todellinen asiantuntijuus saavutetaan kumpaakin osa-alueita, teoriaa ja käytäntöä, tasapuolisesti kehittäen. (Benner, Tanner & Chesla 1999.)

Oinonen (1998, 64-80) kirjoittaa, että opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävän harjoittelun oleellisena osana hoitotyön oppimiselle. Harjoitteluiden tärkein tehtävä onkin teorian tiedon kokeileminen todellisissa tilanteissa. Harjoittelussa opitaan myös vuorovaikutustaitoja potilaan ja hoitohenkilökunnan välillä, hoitamisen perustaitoja sekä toimenpiteiden suorittamista, ja nämä kaikki ovat perustana hyvälle, kokonaisvaltaiselle hoitotyölle. Ammattitaitoa edistävät harjoittelut nähdään myös mahdollisuutena oppia uutta, jota ei teoriassa opi, sekä saada uusia kokemuksia. Usein vasta harjoittelussa opitaan ymmärtämään teorian tiedon merkitys hoitotyössä. (Oinonen 1998, 64-80.) Opiskelija kehittää opintojensa aikana omaa ammatti-identiteettiään, jota tukee erityisesti harjoittelujaksoilla saatu vastuu ja luottamus harjoittelun ohjaajalta (Stolt 2011). Harjoittelussa saadut

mahdollisuudet kehittää omia taitojaan ja ohjaajalta saatu palaute tehdyistä toiminnoista lisäävät sairaanhoitajaopiskelijan itseluottamusta, joka taas edesauttaa oppimista (Löfmark & Wikblad 2001, 43-50). Koko sairaanhoitajatutkimus on opiskelijan ammatillista kehittymistä. Ammatilliseen kehittymiseen kuuluvat keskeisenä työelämän ammattikulttuurin, toimintapajojen ja arvojen oppiminen, ja nämä opiskelija oppii juuri harjoittelussa (Orhyytiäinen 2004). Ammattitaitoa edistävällä harjoittelulla on keskeinen rooli sairaanhoitajakoulutuksessa. Jos harjoittelussa opiskelijat eivät opi ammattikulttuuria ja hoitotyön arvoja, he eivät voi sopeutua työelämäänsä valmiina sairaanhoitajina. (Konttila 2006.)

3 Hoitotyönopiskelijoiden ohjaaminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Tässä kappaleessa tarkastellaan ohjauksen ja perehdytyksen käsitteitä teoreettisesti sekä ohjaajan ja opiskelijan näkökulmasta. Ohjaus käsitteen avaaminen oli opinnäytetyön kannalta tärkeää, sillä se sekoitetaan usein perehdytykseen, joka on tämän opinnäytetyön keskeisin käsite.

Ohjaus on informaatiota, tiedon antamista, neuvontaa tai oppimista, riippuen siitä, missä ympäristössä ohjaus tapahtuu. Ohjaaminen voi olla työmuoto, jonka tavoitteena on ohjattavan oppiminen ja päätösten tekeminen. Ohjattava oppii ohjauksessa käsittelemään itse kokemuksiaan, käyttämään resurssejaan, ratkaisemaan ongelmia ja suuntaamaan oppimistaan. (Vänskä, Laitinen-Väänänen, Kettunen & Mäkelä 2011.) Ohjattava oppii ohjauksessa käyttämään omia resurssejaan, joilla tarkoitetaan ajankäytön hallintaa, oppimisympäristön ja omien voimavarojen hallintaa. Ohjauksessa erilaiset ongelmanratkaisutaidot kehittyvät ja ohjattava oppii soveltamaan tietoa uusissa tilanteissa. Näitä voidaan kutsua myös ammatillisen kasvun osatekijöiksi. Oman oppimisen suuntaamiseen ohjattava tarvitsee ohjauksen lisäksi motivaatiota ja tahtoa oppia. Ohjaaminen ei siis ole pelkästään ohjattavan vastuulla, vaan ohjattavan on oltava vastaanottavainen. (Ruohotie 2000, 49-106.) Kun puhutaan teknisrationaalisesta ohjaamisesta, on kyse ohjaamisesta, jossa ohjaaja ja ohjattava ovat eri tasoilla, eli ohjattava tietää jotain mitä ohjattava ei tiedä. Reflektiivisellä ohjauksella tarkoitetaan sitä, että ohjaaja auttaa opiskelijaa itse löytämään omat toiminta- ja ratkaisumallinsa. (Mäkinen 2002.)

Ohjaamisen lähtökohta on yksilöllinen ohjaussuhde. Jokaiselle opiskelijalle nimetään useimmissa harjoittelupaikoissa yksi ohjaaja tai ohjauspari. Ohjaaja ja opiskelija käyvät läpi yhdessä koettuja hoitotilanteita, ja reflektion kautta opiskelija oppii uusia tapoja toimia. Harjoittelussa tapahtuvissa ohjaustilanteissa ohjaaja perustelee tekemiään päätöksiä ja toimenpiteitä opiskelijalle kulloiseenkin hoitotilanteeseen liittyvällä tiedolla. (Kyyrä & Pekkanen 2001.) Opiskelijalle nimetyllä harjoittelun ohjaajalla on vastuu opiskelijan ohjaamisesta ja oppimisesta. Yksilöllisellä ohjaamisella mahdollistetaan opiskelijan

kokonaisvaltainen oppiminen opiskelijan omien tavoitteiden mukaisesti sekä reflektiiviset ohjauskeskustelut. (Luojus 2011.) Harjoittelun lopussa opiskelijan olisi hyvä työskennellä eri ohjaajien kanssa, jotta opiskelijalle tarjoutuu mahdollisuus oppia muitakin tapoja toimia kuin oman ohjaajan tavat. (Kyyrä & Pekkanen 2001.) Luojus (2011) määrittää taitavan ohjaajan ominaisuuksiksi myönteisen ja vastuullisen asenteen ohjaamiseen. Laadukkaan ohjaamisen pohjalla on taitava harjoittelun ohjaaja. (Luojus 2011). Ohjaamisen tavoitteena on auttaa opiskelijaa kehittymään, kannustaa opiskelijaa vastuun ottamiseen sekä edistää opiskelijan itseohjautuvuutta (Mäkinen 2002; Häkkinen, Komulainen & Satukangas 2011). Harjoittelussa ohjaaminen on myös mentorointia eli työntekijän ja opiskelijan välistä vuorovaikutusta. Tässä vuorovaikutussuhteessa työntekijä antaa ohjausta ja palautetta työsuorituksista. Työntekijä ja opiskelija voivat keskustella työn sisällöstä ja ratkaista sen ongelmat yhdessä. (Kulmala 2000, 41-46.)

Lyth (2000) kirjoittaa, että harjoittelun ohjaus on tukimenetelmä, jossa käydään läpi turvallisessa ja luottamuksellisessa ympäristössä kliinisiä, organisatorisia, kehityksellisiä ja tunteisiin liittyviä kokemuksia (ks. Luojus 2011). Harjoittelun ohjaus lisää opiskelijan tietoisuutta vastuullisesta ja reflektiivisestä toiminnasta. Ohjaus harjoitteluissa on yksilöllisempi, sillä harjoittelun ohjaus seuraa opiskelijan omia henkilökohtaisia tavoitteita koulutuksen asettamien tavoitteiden lisäksi. Harjoitteluiden ohjaamisessa painottuu teoria tiedon soveltaminen käytäntöön. (Luojus 2011; Kääriäinen & Kyngäs 2005.)

Ohjauksessa opiskelijanroolissa korostuu itseohjautuvuus. Itseohjautuvuus voidaan jakaa neljään ominaisuuteen. Opiskelija on autonominen, eli itseohjautuva opiskelija suoriutuu itsenäisesti harjoittelussa saamistaan tehtävistä. Itseohjautuva opiskelija on emotionaalisesti itsenäinen, joten opiskelija ei ole riippuvainen muiden, ei ohjaajankaan, hyväksynnästä tai suosioista, vaan opiskelija tunnistaa itsessään omat tunteensa ja pystyy niitä itse kontrolloimaan. Itseohjautuvan opiskelijan ominaisuuksia ovat myös yhteisöllisyys ja kriittinen tiedostaminen. Yhteisöllisyydellä tarkoitetaan sitä, että opiskelija on kykenevä molemminpuoliseen ja kunnioittavaan dialogiin ohjaajan kanssa. Kriittisellä tiedostamisella tarkoitetaan reflektiivisyyttä, jolla opiskelija pystyy asettamaan kyseenalaiseksi oman toimintansa ja pystyy analysoimaan ja arvioimaan omia toimiaan kriittisesti. Itseohjautuvan opiskelijan keskeinen ominaisuus on myös integroituminen todellisuuteen, joka tarkoittaa opiskelijan realiteettien tuntemista ja tietoista sopeutumista niihin. (Ruohotie 2000, 157-182.)

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaaminen on tavoitteellista. Tavoitteellinen ohjaaminen on ammatillisen kasvun ja kehityksen perusedellytys ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. (Luojus 2011.) Asiantuntijuuden ja ammatillisen kasvun kehittyminen on kaiken oppimisen ja ohjaamisen perusta. Harjoittelussa opiskelija kehittää omaa

asiantuntijuuttaan. Asiantuntijuuden ohjaaminen voidaan jakaa neljään ulottuvuuteen; merkityksellisyys itselle ja yhteisölle, kontekstuaalisuus, yhteisöllisyys ja juonellisuus. Merkityksellisyys tarkoittaa käytännön harjoittelussa sitä, että ohjaaja auttaa opiskelijaa asettamaan itselleen tietoiset tavoitteet harjoittelujaksolle ja itsearvioimaan jatkuvasti omaa toimintaansa. Kontekstuaalisuudella tarkoitetaan sitä, että opiskelija osaa yhdistää teorian käytännön toimintaan ja työympäristöön. Ohjaajan tehtävä tässä ulottuvuudessa on tukea tätä kehitystä, ja selittää omaa toimintaansa opiskelijalle. Pelkkä ohjaajan selostaminen, ilman opiskelijan tietoista tiedon prosessoimista, olisi vain tietojen varastoimista. Tämä korostaa edelleen sitä, että harjoittelun ohjaus ei ole vain ohjaajan vastuulla. Yhteisöllisyys on yhdessä oppimista, ja tässä opiskelijan vuorovaikutustaidot kehittyvät. Juonellisuudella tarkoitetaan oppimisjärjestystä. Opiskelijalla on ensin teoriatieto, esimerkiksi sisätautien teoriaopinnot suoritettuna ennen sisätautien harjoittelujaksoa. Harjoittelujaksolla teoriatieto yhdistetään käytäntöön, ja käsitteistä ja teorioista tulee käytännön työn kuvaajia ja selittäjiä. (Kohti asiantuntijuutta 2005, 31-54.)

3.1 Pehdytys

Työturvallisuuslaissa (23.8.2002/738) työntekijä on perehdytettävä uuteen työhön tai työtehtävien vaihtuessa. Työntekijä on perehdytettävä työpaikan työoloihin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin välineisiin sekä turvallisiin työtapoihin. Työpaikalla opiskelijan koulutukseen kuuluva työharjoittelu on verrattavissa työntekijän työhön, joten opiskelijalle kuuluu myös työhön perehdyttäminen.

Perehdytys on työympäristössä, ja mahdollisesti sen ulkopuolella, tapahtuva keskeinen tapahtuma. Siinä uusi työntekijä, opiskelija tai muu työssä oppija tutustuu ja omaksuu tehtävänsä ja uuden työympäristönsä. Hyvä perehdytys auttaa työntekijää sopeutumaan organisaation toimintakulttuuriin. Hyvä perehdytys ylläpitää toimintakykyä ja tekee työstä mielekkäämpää. Hyvin hoidettu perehdytys luo vankan pohjan työn tekemiselle ja yhteistyölle. Mitä nopeammin perehdytettävä oppii uudet asiat, sitä tehokkaammin hän pystyy työskentelemään itsenäisesti, ilman muiden apua. Perehdytyksen tarkoituksena on myös sitouttaa uusi tulokas työyhteisöön ja saamaan aikaan myönteistä asennoitumista työtä kohtaan. Uuden yhteisön eettiset periaatteet opitaan perehdytyksen myötä. Perehdytys on välttämätön lähtökohta henkilöstön kehittymiselle organisaatioissa. (Ruoranen 2007, 3-7.)

Työyhteisöön ja yritykseen perehdyttämiseen liittyy monia asioita. On tärkeää, että perehdytettävä saa kuvan yrityksestä, sen arvoista ja toiminnan tarkoituksista, ja toimintatavoista. Hänen tulisi tietää pääpiirteittäin yrityksen organisaation ja omistussuhteet. Uusi tulokas tutustuu esimiehiin, työtovereihin ja asiakkaisiin. Hänen tulisi tietää, mistä saa lisätietoa yritykseen ja sen organisaatioon liittyvistä asioista. Uudelle tulokkaalle kaikki voi olla uutta. Työhaastattelussa hänen kanssaan on keskusteltu työstä, työsuhteesta ja

työpaikasta. On toivottavaa, että tässä vaiheessa uusi tulokas saa jotain konkreettista luettavaa yrityksestä ja tiedon yrityksen verkkosivuista. Monissa yrityksissä on paljon opiskelijoita tai muita työssä oppijoita. He viipyvät yrityksessä vain vähän aikaa, joten heidän kohdallaan tulisi käyttää erilaista perehdytysrunkoa, jossa on kaikkein tärkeimmät asiat koottuna. (Ruoranen 2007, 3-7.)

Suunnittelulla tarkoitetaan asioiden ja ilmiöiden tavoitteellista ja tietoista ennalta pohtimista. Suunnittelulla pyritään vaikuttamaan tulevaisuuteen: mitä tulee tapahtumaan. Suunnitelmallisuus tuo tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kaiken toiminnan ohella myös henkilöstön perehdyttämiseen ja kehittämiseen. Henkilöstöpolitiikka, henkilöstöasioihin liittyvät yleiset periaatteet ja pelisäännöt toimivat perehdytyksen lähtökohtana. Henkilöstöpolitiikassa on määritelty muun muassa henkilöstöhankintaan liittyviä asioita: Miten paljon käytetään oppisopimuskoulututusta? Entä muita työssäoppijoita? Otetaanko yritykseen opiskelijoita? Mihin tehtäviin palkataan koulutettuja, jo ammattitaitoisia henkilöitä, mihin ”aloittelijoita”, jotka organisaatio kouluttaa itse? Mihin tehtäviin voidaan palkata kielitaidoltaan vaihtelevia maahanmuuttajia? Miten kaikki nämä erilaiset ihmiset koulutetaan ja perehdytetään? Ajankäytön suunnittelu on tehokkuuden kannalta tärkeää. Ajankäytön suunnittelussa apuna käytetään muun muassa seuraavaa kysymystä: Paljonko aikaa tarvitaan perehdytysprosessiin organisaation erilaisissa työtehtävissä, jos perehdytettävä on ammattitaitoinen henkilö? Entä aloittelija? (Ruoranen 2007, 3-7.)

Perehdyttäjiltä odotetaan hyvää ammattitaitoa, mutta se ei yksin riitä. Tärkeä edellytys perehdyttäjälle on motivaatio ja myönteinen asenne sekä perehdyttämiseen että perehdytettäviin. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi perehdyttäjältä vaaditaan opettamistaitoa, sillä perehdyttämisen päätavoitteena on uuden oppiminen. Organisaatiossa voi olla nimetyt perehdyttäjät, jolloin heidän vastuunsa ja tehtävänsä tulisi olla osa perehdytys suunnitelmaa. On tärkeää, että kaikille heille, joiden työnkuvaan kuuluu perehdyttäminen, on selkeät ohjeet ja riittävä opastus perehdyttämiseen. (Ruoranen 2007, 3-7.)

Perehdytysprojektiin kuuluu myös tavoitteiden määrittäminen. Tavoitteita pohtiessa tulisi aina ottaa huomioon perehdytettävien yksilölliset erot, vaikka oppimistavoitteet olisivatkin kaikille samat tai samantapaiset. Tavoitteet vastaavat seuraavanlaisiin kysymyksiin: Millaisia taitoja, tietoja, asenteita ja valmiuksia perehdytettävän on tarkoitus oppia, kuinka hyvin ja missä ajassa? (Työturvallisuuskeskus 2010.)

Perehdyttämisen apuna voidaan käyttää erilaisia ohjelmia. Ne voivat olla suunniteltuja tietyille ryhmille tai ne voivat olla yksilöllisiä. Tavoitteet antavat ohjelman sisällölle suunnan, siksi on tärkeää asettaa ensin oppimistavoitteet. Ohjelma sisältää aiheet ja asiat,

aikataulutuksen, oheisaineistot, käytettävät apuvälineet ja vastuuhenkilöt.

Perehdytysohjelma toimii hyvänä muisti- ja tarkistuslistana sekä perehdyttävälle että perehdyttäjälle ja koko työyhteisölle. Oheismateriaalien tekeminen säästää aikaa varsinaiselta perehdyttämiseltä. Kirjallisesta tai sähköisestä aineistosta on paljon hyötyä. Perehdytettävä voi tutustua asioihin jo ennen varsinaista työn alkua ja oheismateriaaleista on helppo kerrata asioita omatoimisesti myös jälkeenpäin. Perehdyttämisen oheisaineistoa suunniteltaessa ja tehtäessä kannattaa sopia, kuka tarkistaa aineiston ja miten usein. (Työturvallisuuskeskus 2010.) Perehdytysohjelman päivittäminen, ylläpito ja uudistaminen ovat tarpeen aika ajoin (Ruoranen 2007, 3-7).

Perehdytysmateriaalien ohessa myös itse perehdyttämistä tulee aika ajoin arvioida ja kehittää. Kehittäminen edellyttää tarkkaa tietoa siitä, mikä perehdyttämisen tilanne on tällä hetkellä. Lähtötilanne on siis selvitettävä perusteellisesti. Kehittämistarpeiden selvittyä suunnitellaan kehittämisohjelma tavoitteineen, vastuuhenkilöineen, toimenpiteineen ja aikatauluineen. Uusien tulokkaiden kokemukset heidän perehdyttämisestään kannattaa selvittää haastattelun avulla. Esimiehen näkemys perehdytyksestä ja sen laadusta voi poiketa perehdyttäjän ja perehdytettävän näkemyksistä. Kaikkien osapuolten näkemykset ovat tavallaan yhtä oikeita, mutta aina subjektiivisia. On tärkeää kuunnella kaikkien osapuolten näkemykset perusteluineen. Kehittämistarpeita löytyy yleensä useita, joiden pohjalta voidaan lähteä miettimään, miksei tavoitteisiin olla päästy, ja keskustelemaan kehittämisideoista. (Ruoranen 2007, 25-26.)

3.2 Hoitotyönopiskelijoiden perehdyttäminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Hoitotyön opiskelijoiden perehdytys on prosessi, joka alkaa jo ennen varsinaisen harjoittelujakson alkua ja jatkuu aina harjoittelujakson loppuun asti. Ennen harjoittelujakson alkua opiskelijan tulee saada tietoa tulevasta harjoittelupaikastaan, sen organisaatiosta, toiminnasta ja käytännön asioista. Ohjaus ja perehdytys ovat käsi kädessä kulkevia käsitteitä. Ohjaus voidaan nähdä pääkäsitteenä, jonka alakäsite on perehdytys. Perehdytys on työhön opastamista, organisaatioon, työyhteisöön ja yhteistyötahoihin sekä toimintatapoihin tutustumista. Ohjaus motivointia, kommunikointia, opastamista, tiedon jakamista, läsnäoloa, arviointia, seuranta, vaihtoehtojen esittelyä, ja kaikkea sitä, mitä opiskelija tarvitsee oppiakseen. (Itä-Suomen yliopisto 2010.)

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja toivoi, että tässä tutkimuksessa keskityttäisiin nimenomaan perehdytykseen, joka tapahtuu ennen kuin opiskelija aloittaa varsinaisen harjoittelun työpaikassa. Toimeksiantaja toivoi tutkittavan, minkälaisia tietoja toimipaikasta ja työstä opiskelija tarvitsee ja haluaa, ennen uuteen harjoittelupaikkaan saapumista. Opiskelijoista tiedetään, että he ovat yrityksessä vain vähän aikaa, joten perehdyttämiseenkin on aikaa vain vähän. Toisaalta työhön ja työyhteisöön olisi päästävä

sisään suhteellisen nopeasti, joten aika on käytettävä tehokkaasti. Opiskelijoiden tulo tiedetään yleensä hyvissä ajoin, joten heitä on mahdollista perehdyttää työhön ja toimipaikkaan jo etukäteen. Tässä tutkimuksessa selvitettiin, mitkä olisivat ne keinot, joilla opiskelijat toivovat tulevansa perehdytetyiksi ennen varsinaisen harjoittelun alkua. Tässä opinnäytetyössä selvitettiin myös, mitä opiskelijoiden mielestä tällaisen perehdytyksen tulisi sisältää.

4 Verkkoympäristö ohjaamisen tukena ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Tässä kappaleessa on avattu verkossa tapahtuvaa ohjaamista, ja sen työvälineitä, siksi, että tutkimuksen toimeksiantaja on kiinnostunut myös selvittämään, mitä mieltä opiskelijat olisivat perehdytyksen työvälineenä käytettävästä verkkoympäristöstä. Tutkimuksen ymmärtämisen kannalta on tärkeää tarkastella kaikkien tutkimuksessa käytettyjen käsitteiden teoreettista viitekehystä.

Ohjaaminen on osa oppimisprosessia. Oppimiseen voi vaikuttaa useat tekijät, esimerkiksi oppimisympäristön eri ulottuvuudet, opiskelijoiden käsitys oppimisympäristöstään, ohjaajien ja opiskelijoiden käsitykset tiedosta ja oppimisesta, opiskelijoiden mahdollisuus soveltaa teoriaa käytäntöön. Kun oppimisympäristöjä kehitetään, on otettava huomioon kaikki ne ulottuvuudet, jotka vaikuttavat opiskelijoiden mahdollisuuksiin kehittyä asiantuntijoiksi. (Savander-Ranne & Lindfors 2013, 14-19.) Oppimisympäristö voi olla myös verkossa. Verkossa opiskeleminen helpottaa opiskelua. Onnistunut verkko-oppiminen ja -ohjaaminen on dialogista. Dialogin tarkoitus voi olla ratkaista harjoittelussa esiin noussut ongelma. Verkko-oppiminen ja -ohjaus voi tapahtua myös verkossa olevissa keskustelufoorumeissa. Foorumeissa voidaan jakaa omaa asiantuntijuuttaan opiskelijoiden ja ohjaajien kesken, tai opiskelijat voivat keskustella keskenään omasta osaamisestaan. (Kohti asiantuntijuutta 2004.)

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaamisessa voidaan käyttää tukena tausta- ja oheismateriaalia, jotka ovat saatavilla verkossa. Tausta- ja oheismateriaalia ei usein käydä itse ohjaustilanteissa läpi, vaan opiskelijalta vaaditaan aktiivisuutta tutustua itsenäisesti tausta- ja oheismateriaaleihin. Jos taustamateriaalia on liikaa, voi se laskea opiskelijan motivaatiota tutustua ko. materiaaliin. (Kupias & Koski 2012.) Harjoittelun ohjauksen tukena käytettävän verkkomateriaalin suunnittelu vaatii yhtä lailla työtä, kuin kasvotusten tehtävä ohjaus. Verkko-ohjauksen suunnittelussa mm. kuvataan substanssi, eli ohjattava aine tai ammattiala, analysoidaan osaamisen tavoitteet, asetetaan oppimisen kohteet, suunnitellaan verkko-oppimisprosessi, organisoidaan verkko-oppimisprosessin ohjaus ja valitaan verkko-ohjauksen työvälineet. (Koli 2008.) Ohjauksessa annettavaa materiaalia suunniteltaessa, on hyvä ottaa huomioon erilaiset oppimistavat. Materiaalissa kannattaa käyttää suoran tekstin lisäksi esimerkiksi kuvia ja videoita. Opastavalla materiaalilla tarkoitetaan opiskelijoiden neuvomista ja tukemista verkkoympäristössä saataviin materiaaleihin. Ohjaavalla

materiaalilla tarkoitetaan opiskelijoiden aktivoimista itsenäiseen pohdintaan ja reflektioon. (Kupias & Koski 2012.)

Nykyajan työelämä vaatii yhä enemmän verkostoitumisen taitoja ja verkostoitumista, tiimityötä ja yhteisöllisyyttä, ja siksi näitä on hyvä harjoittaa jo opintojen aikana. Verkossa verkostoituminen on helppoa ja tiimityötä on helpompi toteuttaa. Verkko-ohjauksen kehittäminen pitäisi olla siis opiskelijälähtöistä. Nyky maailmassa tieto muuttuu nopeasti, ja uutta tietoa on rajattomasti saatavilla, verkko-ohjauksessa käytettävän materiaalin on oltava ajankohtaista ja helposti muutettavaa. Sen takia myös ammattitaitoa edistävissä harjoittelussa voisi olla oma verkkoympäristönsä, jonne pääsee rajattomasti, ja jossa tieto on kaikkien luettavissa ennen harjoittelujakson alkua, sen aikana ja sen jälkeen. (Itkonen-Isakov 2013, 54-63.)

5 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen tavoitteena oli lisätä tietoisuutta opiskelijoiden toiveista perehdytyksen suhteen ja kertoa opiskelijoiden näkemyksistä jo saamastaan perehdytyksestä, jotta tiedetään, onko perehdytys ollut tähän asti oikeanlaista. Lisäksi tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden näkemyksiä verkkoympäristöstä perehdytyksen työvälineenä. Opinnäytetyön tutkimusongelmaksi määriteltiin, mitä opiskelijat toivovat perehdytykseltä. Tässä luvussa kerrotaan niistä ratkaisuista, jotka on tehty tutkimusongelman ratkaisemiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen tutkimus kartoittaa olemassa olevaa tilannetta, ja se vastaa kysymyksiin mitä, missä, kuinka paljon ja kuinka usein (Heikkilä 2014). Tässä opinnäytetyössä kartoitettiin opiskelijoiden tämän hetkistä näkemystä perehdytyksestä. Valittu tutkimusmenetelmä vastaa tämän opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin, jotka kertovat opiskelijoiden näkemyksestä ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytykseen. Tässä opinnäytetyössä ei tarvitse ymmärtää paremmin tutkittavaa kohdetta, eikä tarvitse selvittää asioiden syitä, niin kuin kvalitatiivisessa tutkimuksessa selvitetään. Kvantitatiivinen tutkimus auttoi kartoittamaan tutkittavassa ilmiössä, eli opiskelijoiden näkemyksiä perehdytyksestä, tapahtuvia muutoksia ja asioiden välisiä riippuvuuksia.

Tutkimus toteutettiin määrällisenä, eli kvantitatiivisena tutkimuksena, jonka aineistonhankinta menetelmä oli lomakekysely (kts. Liite 1), sillä tarkoitus oli kysyä samoja kysymyksiä suurelta, tietyin kriteerein valikoidulta, joukolta. Lopulliseen kyselylomakkeeseen kysymyksiä tuli yhteensä 12. Varsinainen kysely toteutettiin toukokuun lopussa ja kesäkuun alussa 2016. Menimme paikan päälle Laurean Hyvinkään ja Tikkurilan hoitotyön opiskelijoiden

luennoille. Otimme etukäteen yhteyttä luennon opettajaan sähköpostilla, ja kysyimme lupaa tulla keräämään aineistoa kyselyämme varten. Luennon alussa kerroimme tutkimuksemme taustasta ja tarkoituksesta lyhyesti, jonka jälkeen jaoimme kyselylomakkeet. Kyselyn vastauksien analysoinnissa käytimme apunamme SPSS-ohjelmaa, joka on suunniteltu tilastotieteelliseen analyysiin.

Kyselylomaketta käytetään pääsääntöisesti määrällisissä tutkimuksissa (Taanila 2014). Ongelmanasettelussa pohditaan, millaista tietoa tutkimuksessa on tarkoitus tuottaa. Se ohjaa kysymään tietyn tyyppisiä kysymyksiä tutkittavasta ilmiöstä, joten tutkimuskysymykset on muotoiltava siten, että ne vastaavat haluttuun asiaan. (Jyväskylän yliopisto 2010 a.) Kyselylomakkeen laatimiseen liittyy runsaasti tekijöitä, jotka vaikuttavat saataviin vastauksiin, vastausten informatiivisuuteen, kyselyn luotettavuuteen ja vastausprosenttiin. Kyselyn toteuttaminen edellyttää ongelmakohtiin paneutumista etukäteen ja kyselyn pilotoimista ennen sen toteuttamista. (Jyväskylän yliopisto 2015 a.) Pilotoinnilla testataan muun muassa lomakkeen ymmärrettävyyttä, kysymysten loogisuutta ja järjestystä, vastausvaihtoehtojen mielekkyyttä, tyhjentyvyyttä ja toisensa poissulkevuutta, kysymysten tarpeellisuutta, puuttuuko jokin oleellinen kysymys tai vastausvaihtoehto, onko avointen kysymysten vastauksille tilaa riittävästi ja onko kysymysten kokonaismäärä sopiva. (Heikkilä 2014.)

Kyselylomakkeen esitestaus tapahtui toukokuussa 2016. Pilotoimme kyselelomakkeemme kahdellatoista Laurean hoitotyön koulutusohjelmassa opiskelevalla opiskelijalla. Pilotoinnilla pyrittiin selvittämään kysymysten ja vastausvaihtoehtojen loogisuutta, sekä kyselylomakkeen rakenteellisia asioita, kuten pituutta ja kysymysten jaottelua. Pilotoinnin jälkeen muokattiin muutaman kysymyksen muotoa, ja jätettiin vastausvaihtoehtoista pois neutraali vaihtoehto ”en osaa sanoa”.

Tutkimuslomakkeen kysymysten avulla on saatava selvitetynsi koko tutkimusongelma. Lomakkeen laatimiseen liittyy kuusi vaihetta: tutkittavien asioiden nimeäminen, lomakkeen rakenteen suunnittelu, kysymysten muotoilu, lomakkeen testaus, eli pilotointi, lomakkeen korjaaminen ja lopullisen lomakkeen muotoilu. Hyvän tutkimuslomakkeen tulee olla siisti, selkeä ja houkuttelevan näköinen. Kysymykset ja teksti täytyy asetella hyvin, lomake ei saa olla liian täyteen ahdattu. Tutkimuslomakkeeseen tulee kirjoittaa vastausohjeet, jotka ovat selkeät ja yksiselitteiset. Tutkimuksessa kysytään yhtä asiaa kerrallaan ja kysymysten tulee edetä loogisessa järjestyksessä, jotka on numeroitu juoksevasti. Lomaketta selkeyttää se, kun samaa aihetta koskevat kysymykset on ryhmitelty kokonaisuuksiksi. Lomake ei saa olla liian pitkä. Optimaalista olisi, jos lomake saa vastaajan tuntemaan vastaamisen tärkeäksi. Määrällisessä tutkimuksessa, kun tulokset analysoidaan käyttäen apuna tilastotieteellistä

analyysiä, on tutkijoille eduksi, että kysymykset on suunniteltu siten, että vastaukset on helppo syöttää ja käsitellä. (Heikkilä 2014.)

Kysymykset voivat olla avoimia, suljettuja, eli strukturoituja tai sekamuotoisia kysymyksiä. Suljetuissa kysymyksissä vastausvaihtoehtojen määrä ei saa olla kovin suuri ja jokaiselle vastaajalle täytyy löytyä sopiva vaihtoehto. Vastaajan valitessa yhden vastausvaihtoehdon, täytyy sen sulkea muut vastausvaihtoehdot pois. Suljetuissa kysymyksissä tulosten tilastollinen käsittely on helppoa ja vastaaminen on nopeaa. Toisaalta vastaukset voidaan antaa harkitsematta ja vaihtoehto ”en osaa sanoa” houkuttelee vastaajia. Avoimet kysymykset on helppo laatia, mutta vaikeampi käsitellä. Avoimet kysymykset saattavat houkutella jättämään vastaamatta, sillä vastaaminen on työläämpää. Jos kyselylomakkeessa käyttää avoimia kysymyksiä, tulisi ne sijoittaa lomakkeen loppuosaan ja vastauksille on jätettävä riittävästi tilaa. Avoimien kysymysten eduksi voidaan katsoa niistä saatavat hyvät ideat, kun vastaukseksi voidaan saada jotakin sellaista, mitä ei ole tultu ajatelleeksi etukäteen. Sekamuotoisissa kysymyksissä on vastausvaihtoehdot, joista viimeinen voi olla esimerkiksi: ”muu, mikä_____?”, jossa vastaaja saa vastata kuten avoimeen kysymykseen. (Heikkilä 2014.)

Aineistonhankinta menetelmä tässä tutkimuksessa oli strukturoitu lomakekysely. Strukturoidulla kyselyllä tarkoitetaan kyselylomaketta, johon kysymykset ja vastausvaihtoehdot on rakennettu ja valittu tarkasti, eikä strukturoidussa kyselyssä tutkijalla tai vastaajallakaan ei ole tilaa omiin tulkintoihin (Tilastokeskus 2016). Määrällisessä tutkimuksessa tulkitaan ja kuvataan ilmiöitä mittaumenetelmillä, jotka keräävät numeerisia tutkimusaineistoja. Tutkimusaineiston oli oltava riittävän suuri ja edustava, jotta tutkimuksen tuloksia voitiin pitää luotettavina. Kvantitatiivisella tutkimuksella ei yleensä pystytä selvittämään riittävästi asioiden syitä, vaan saimme kartoitettua olemassa olevan tilanteen. (Heikkilä 2014.)

Asenneasteikoilla tarkoitetaan kyselylomakkeen kysymysten muotoilua. Asenneasteikoista käytetyimpiä ovat Likertin asteikko ja Osgoodin asteikko. Likertin asteikossa haastateltavalle esitetään tutkittavasta asiasta väittämiä, joihin otetaan kantaa ympyröimällä asteikolta 1-5 vaihtoehto, joka kuvaa vastaajan käsitystä parhaiten. Likertin asteikossa toisena ääripäänä on *täysin samaa mieltä* ja toisena *täysin eri mieltä*. Vastausvaihtoehdoissa voidaan tarvittaessa käyttää myös muita sanamuotoja. Likertin asteikossa voidaan käyttää myös 4- tai 6-portaista asteikkoa, jolloin asteikon keskellä ei ole neutraalia vaihtoehtoa: en samaa- enkä eri mieltä. Osgoodin asteikossa vastausvaihtoehdot annetaan 5-7-portaisena asteikkona, jonka ääripäinä ovat vastakkaiset adjektiivit. Osgoodin asteikon avulla voidaan verrata esimerkiksi keskenään kilpailevia yrityksiä. (Heikkilä 2014.)

Tutkimuskysymykset määrittävät millaisia asioita tutkimuksen tietoperustassa käydään läpi. Tutkimuksen tietoperusta jäsentää ko. tutkimuksen tarkoitusta ja rajaa tutkittavaa aihetta. Tutkimuksessa esitettävä teoria muodostaa tutkimuksen tietoperustan. Tietoperusta pohjautuu aikaisempaan tietoon eli aikaisempiin tutkimuksiin ja teoreettiseen viitekehykseen valituista käsitteistä. (Liukko 2012.) Kyselyn asettelussa käytimme 4-portaista Likertin asteikkoa, josta on jätetty pois neutraali vastausvaihtoehto ”en osaa sanoa”, sillä se houkuttelee vastaajia liikaa. Pyrimme välttämään avoimia kysymyksiä, sillä niiden käsittely tilastotieteellisellä analyysiohjelmalla on työlästä ja haastavaa. Vastaukset annettiin ympyröimällä sopivin vastausvaihtoehto, ja kysely toteutettiin kirjallisesti.

Viitekehyksessä selitetyt käsitteet ohjaaminen ja perehdytys, kertovat millaista perehdytyksen pitäisi olla eri kirjallisten lähteiden mukaan. Aiemmat tutkimukset kertovat siitä, mitä on jo tutkittu tähän tutkimukseen liittyen. Kyselylomakkeen kysymyksillä A-E selvitettiin, mikä on opiskelijoiden tämän hetkinen näkemys harjoitteluiden perehdytyksestä. Näiden kysymysten asettelussa aiemmilla tutkimuksilla oli keskeinen asema. Opiskelijoilta on kysytty aiemmissa tutkimuksissa, onko perehdytys ollut riittävää tai onko perehdytys ollut yleisesti hyvää, mutta näissä tutkimuksissa ei oltu kysytty tarkemmin millaista perehdytys on ollut (Konttila 2006; Jokela 1998). Tässä opinnäytetyössä on selitetty teoreettisessa viitekehyksessä mitä on perehdytys ja millaista on hoitotyönopiskelijoiden perehdytys sekä aiemmissa kappaleissa on selvitetty, millaista perehdytys HUSilla on tällä hetkellä. Kysymyksissä F-H oli tarkoitus selvittää, tietoperustan pohjalta, millaista perehdytystä hoitotyön opiskelijat haluavat saada. Aiempia aiheeseen liittyviä tutkimuksia selvittäessä kävi ilmi, että opiskelijoilta ei oltu aikaisemmin kysytty, millaista perehdytyksen tulisi olla sisällöltään.

Tätä opinnäytetyötä ohjasi tavoite koskien opiskelijoiden näkemystä perehdytyksen tukena käytettävästä verkkoympäristöstä, minkä pohjalta asetimme tutkimuskysymyksen koskien verkkoympäristöä. Teoreettisessa viitekehyksessä on nostettu esille verkkoympäristö ohjaamisen työvälineenä, jossa on esitetty tarkemmin millaista ohjaaminen, tässä tapauksessa perehdyttäminen, voi olla verkossa. Kysymyksissä I-L hoitotyön selvitettiin opiskelijoiden näkemyksiä, tietoperustan pohjalta, millaista verkkoympäristössä olevan perehdytyksen pitäisi olla.

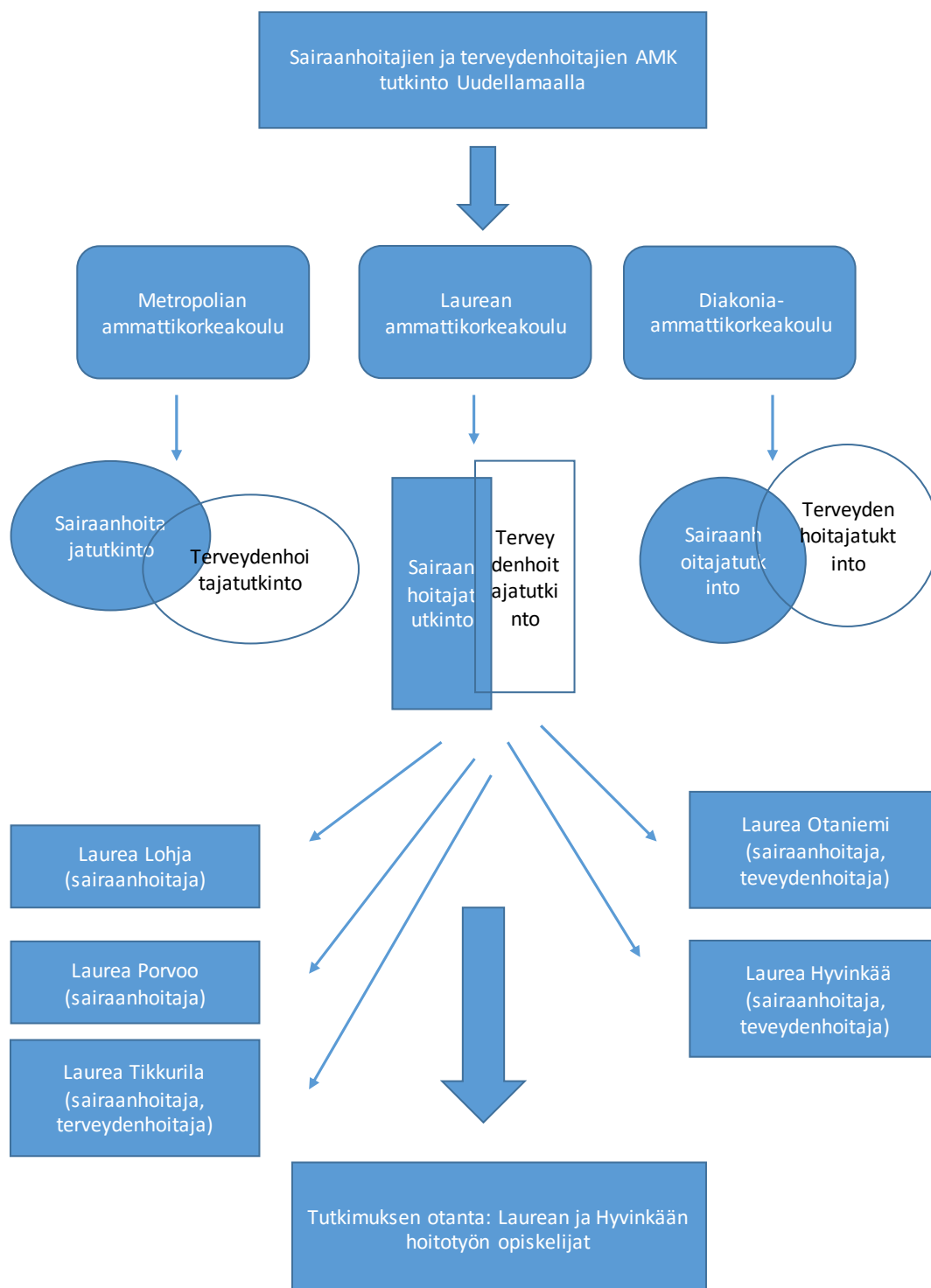
5.2 Aineiston keruu

Tutkimusprosessissa oli tärkeää hahmottaa, millainen aineisto olisi tutkimuksen kannalta riittävä. Jotta kerättyä aineistoa voidaan käsitellä tilastollisesti, tulee sen olla hyvin suunniteltu ja eheä. (Heikkilä 2014.) Empiirisen havainnoinnin eli mittauksen kohteita kutsutaan havaintoyksiköiksi. Havaintoyksiköllä pyritään kuvaamaan ja selittämään tutkittavaa kohdetta järjestelmällisten havaintojen avulla. Havaintoyksikön muodostamaa

kokonaisuutta kutsutaan perusjoukoksi. Perusjoukosta valitaan, yleensä sattumanvaraisesti, pienempi otos ko. perusjoukosta. Tutkimuksen otos voi olla edustava otos, jolla tarkoitetaan, että kyseisellä otoksella on perusjoukkoa tarkasti kuvaavia ominaisuuksia. (Mattila 2003.)

Ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijat kattavat sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat, sillä koulutusohjelma on sama erikostumisopintoihin asti, jolloin myös harjoitteluiden sisällöt ovat samat. Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen perusjoukkoon kuuluvat ammattikorkeakoulun hoitotyönopiskelijat Uudellamaalla, sillä he suorittavat pääsääntöisesti harjoittelunsa HUSin alueella, johon myös tutkimuksemme tilaaja Hyvinkään sairaala kuuluu. Uudellamaalla hoitotyötä voi opiskella Metropolian ammattikorkeakoulussa, Diakonia-ammattikorkeakoulussa sekä Laurean kaikilla kampuksilla; Tikkurilan kampuksella, Otaniemen kampuksella sekä Hyvinkään, Lohjan ja Porvoon kampuksella. Tutkimuksen otantaan valikoitui Laurean Hyvinkään ja Tikkurilan hoitotyön opiskelijoita (kts. Kuvio 1), sillä näissä Laurean toimipisteissä on sekä sairaanhoitajien että terveydenhoitajien tutkintoon johtava koulutus. (Opintopolku 2016.)

Otantamme valitsimme ryväotanta-periaatetta käyttäen. Ryväotantaa käytetään suuria tutkimuksia tehtäessä ja samalla halutaan vähentää tutkijoiden kustannuksia, mutta samalla varmistetaan, että otos on mahdollisimman edustava. (Mattila 2003.) Ryväotannan ensimmäisessä vaiheessa valittiin tässä tutkimuksessa otos Suomen ammattikorkeakouluista, ja sen jälkeen varsinainen otos poimitaan satunnaisesti näistä ammattikorkeakouluista. Riittäväksi otannaksi valitsimme 100 hoitotyönopiskelijaa. Tutkimuksen kannalta ei ollut oleellista, mistä ammattikorkeakoulusta kyselyyn vastaavat opiskelijat tulivat. Vedottaessa tutkijoiden resursseihin, kysely toteutettiin Laurean Hyvinkään ja Tikkurilan toimipisteissä, jossa teetimme kyselyn 93 hoitotyön opiskelijalle. Jaoin yhteensä 93 kyselylomaketta opinnäytetyön kohderyhmälle, ja saimme kaikki 93 lomaketta kelvollisesti täytettyinä takaisin. Vastausprosenttiksemme muodostui siis 100 prosenttia. Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa ajateltiin otoksen olevan 100 hoitotyönopiskelijaa. Toteutunut otos oli 93 hoitotyön opiskelijaa, sillä etukäteen sovituilta luennoilta, joissa kyselylomakkeet jaettiin, oli poissa yhteensä 7 opiskelijaa.

Kuvio 1: Otantakuvio

Kysely toteutettiin niin, että menimme paikan päälle Laurea Hyvinkään ja Tikkurilan hoitotyön opiskelijoiden luennoille. Selvitimme etukäteen, mille luennoille menisimme SoleOpsin avulla. Aineiston keruuta rajasi se, että aloitimme aineiston keruun tutkimusluvan jälkeen toukokuun lopussa 2016, ja tuona ajankohtana opiskelijoille oli vähemmän luentoja. Tutkimuslupa on liitteenä (kts. Liite 2). Saimme kuitenkin selvitettyä SoleOpsin avulla, että toukokuun lopussa ja kesäkuun alussa pääsimme toteuttamaan kyselymme neljälle eri hoitotyötä opiskeleville ja eri vaiheessa oleville ryhmille. Näin myös ryväotantamenetelmä toteutui. Otimme jokaisen luennon opettajaan yhteyttä sähköpostilla ja kysyimme lupaa tulla keräämään aineistoa. Luennon alussa kerroimme tutkimuksemme taustasta ja tarkoituksesta lyhyesti, jonka jälkeen jaoimme kyselylomakkeet. Kyselylomakkeita jaettaessa pyydettiin opiskelijoita sanomaan, jos ei vielä ollut suorittanut yhtään harjoittelua. Tällaisia opiskelijoilta ei ollut.

5.3 Aineiston analysointi

Tässä opinnäytetyössä aineiston analysointiin käytetään kvantitatiivisen tutkimuksen tilastotieteellisiä menetelmiä. Määrällisen tutkimusaineiston analyysi perustui aineiston tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla (Jyväskylän yliopisto 2015). Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkimusaineiston kerääminen, käsittely, analysointi ja tulkinta ovat erillisiä vaiheita. Kun valitulla tiedonkeruumenetelmällä oli saatu aineisto kerättyä, alkoi aineiston käsittely. Aineiston käsittelyllä tarkoitetaan lomakkeilla saadun tiedon tarkistamista ja tietojen syöttämistä ja tallentamista tietokoneelle, jotta sitä voidaan numeerisesti tulkita käyttäen apuna taulukko- tai tilasto-ohjelmia. Kyselylomakkeet numeroitiin juoksevin numeroin, jotta voimme tutkijoina tarkistaa yksittäisestä havaintoyksiköstä, eli lomakkeesta, tallentamia tietoja. Kyselylomakkeet käytiin yksitellen läpi. Kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset esitettiin taulukoin ja tekstinä. Määrällisten tulosten esittämisen tulisi olla aina objektiivista, tutkijasta riippumatonta. (Vilka 2007.)

Määrällisellä analyysillä selvitettiin ilmiöiden, eli opiskelijoiden näkemystä perehdytykseen, yleisyyttä ja esiintymistä tilastojen ja numeroiden avulla. (Jyväskylän yliopisto 2015 b.) Analysoimme aineiston käyttäen apuna SPSS-ohjelmaa, joka on suunniteltu tilastotieteelliseen analyysiin. SPSS, statistical package for social sciences, on tilastollisen tiedonkäsittelyn monipuolinen ohjelmisto, jolla voidaan täyttää tavallisimmat tilastollisen analyysin tarpeet. Tarvittaessa SPSS-ohjelmalla voidaan tehdä vaativampiakin tarkasteluja. (Valtari 2006.) SPSS -ohjelman avulla tehtiin tilastollinen aineiston käsittely, missä käsiteltiin tutkimuksellemme oleellisia frekvenssejä. Tilastollisen käsittelyn peruselementit olivat opiskelijoiden tekemien havaintojen, kuten omien kokemusten ja toiveiden, lukumääriä. Tilastollisella aineiston analyysin käsittelyllä selvitettiin myös otoksen määrätymistä, asteikkojen määrittelyä ja

jakautumien muodostamista, minkä avulla määritettiin aineiston merkittävyyttä perusjoukkoon nähden. (Anttila 2007 a.)

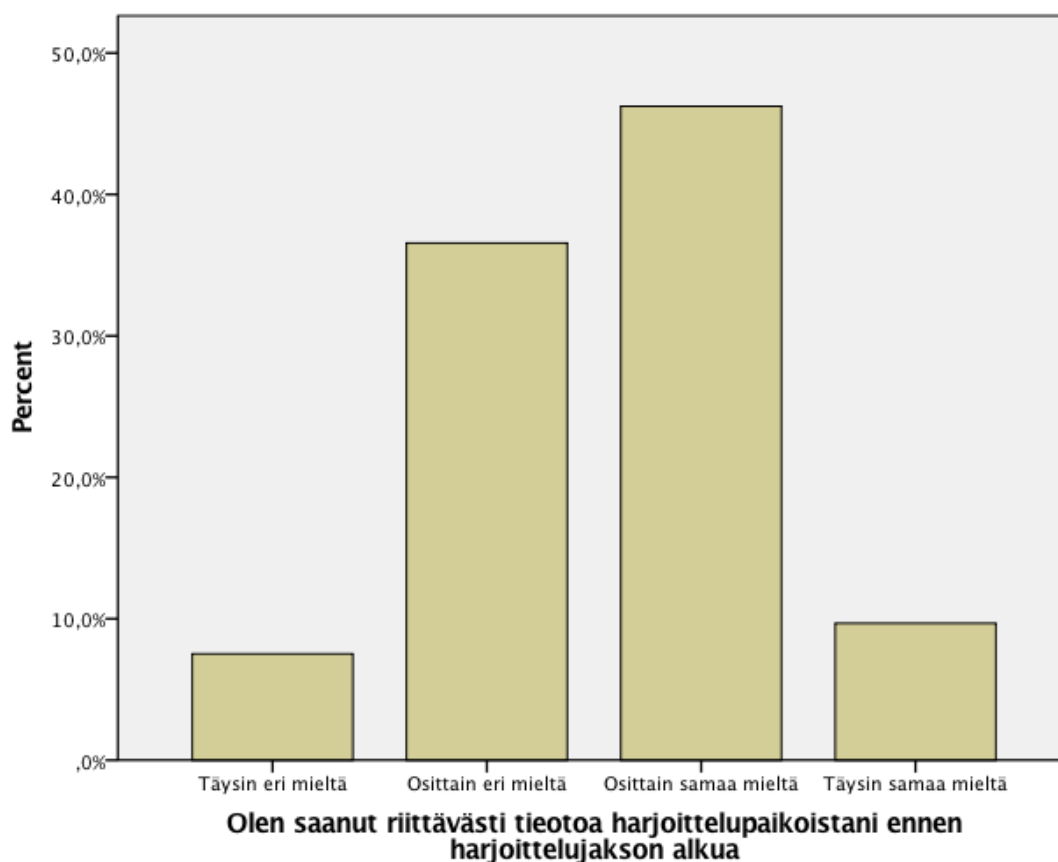
Tilastollisen käsittelyn lisäksi, voidaan käyttää luokitteluasteikkoja, joissa ilmoitetaan tutkimuksen frekvenssit (Anttila 2007 b). Näistä frekvensseistä voi todeta, kuinka monta tapausta kuuluu kuhunkin luokkaan. Jakaumat ilmoitimme sekä frekvensseinä ja prosentteina. Kuvassimme aineistoin ryhmittäin, jokaisen väittämän erikseen, sekä numeerisina että graafisesti. Käytimme myös aineistoin ristiintaulukointia tutkimusaineistoin analysoinnissa, minkä avulla pystyimme kuvaamaan tuloksia ja kartoitimme alustavasti vaikutussuhteita. Koska meidän aineisto oli pieni mutta perusteltu, määrälliseksi tutkimukseksi, käytimme ristiintaulukoinnissa vain kahta muuttujaa kerrallaan. Ristiintaulukoinnit antoivat selkeämmän kuvan aineiston keskeisimmistä tuloksista (Anttila 2007 b).

Määrällisen analyysin parina voidaan pitää laadullista, kvalitatiivista, tutkimusta. Siinä pyritään ymmärtämään kohteen laatua, merkityksiä ja ominaisuuksia kokonaisvaltaisesti. Usein korostetaan laadullisen ja määrällisen analyysin eroja, vaikka niitä voidaan käyttää myös samassa tutkimuksessa ja molemmilla voidaan selittää, eri tavoin, samoja tutkimuskohteita. Monet analyysimenetelmät asettuvatkin kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen suuntausten välimaastoon. (Jyväskylän yliopisto 2015 b.) Nämä toisistaan eroavat analyysimenetelmät pikemminkin täydentävät - kuin kyseenalaistavat toinen toisiaan (Tuomivaara 2005).

6 Tulokset

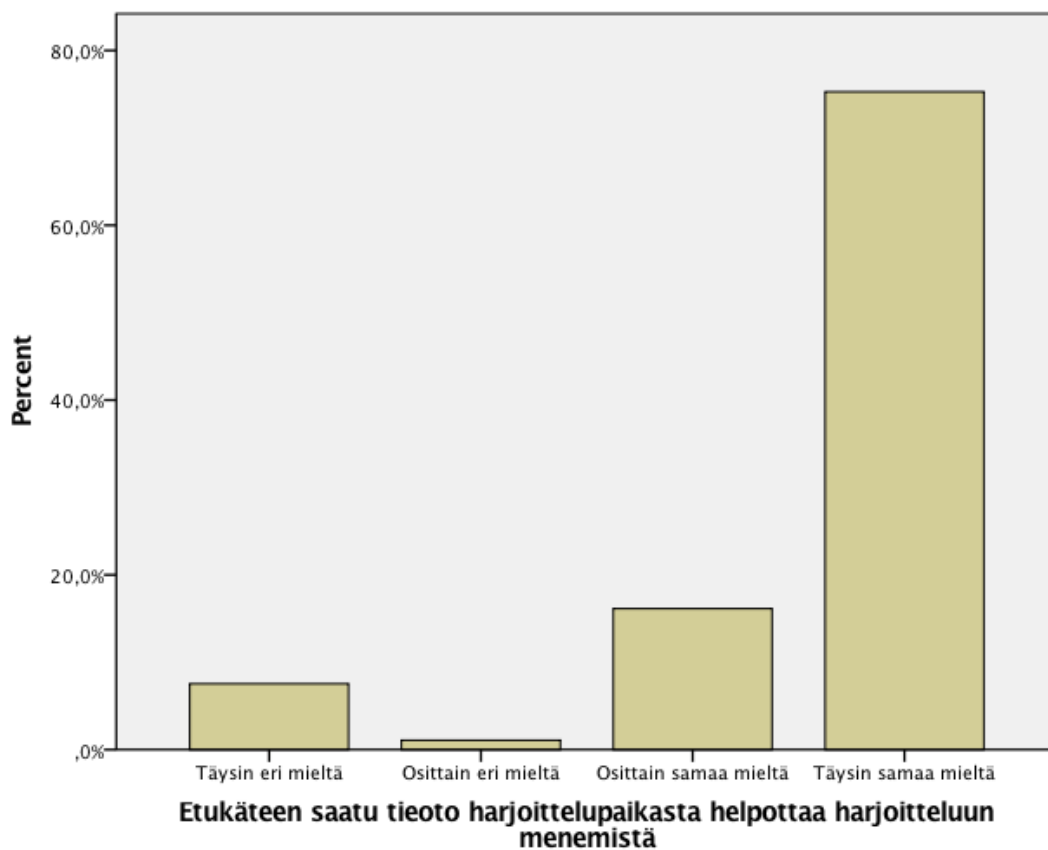
Käymme opinnäytetyön tulokset läpi jaotellen kyselylomakkeen kysymykset sen tutkimusongelman alle, jota ko. kysymys palveli. Jokainen kysymys on käyty järjestyksessä kyselylomakkeen mukaan yksitellen läpi. Tarkemmin kysymykset ovat nähtävissä liitteessä 1.

6.1 Opiskelijoiden tämän hetkiset näkemykset harjoittelun perehdytyksestä

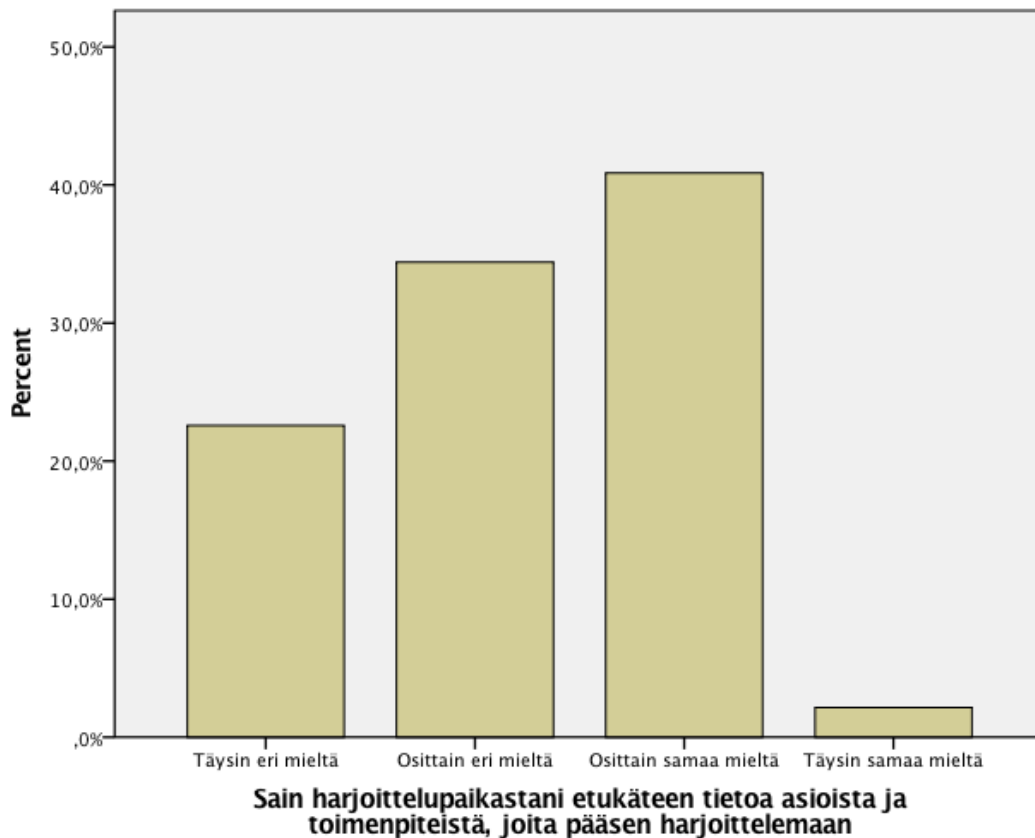
Kuvio 2: Kysymys A:n graafinen vastausjakauma

Kyselylomakkeen ensimmäisessä osassa halusimme selvittää opiskelijoiden tämän hetkisiä näkemyksiä harjoittelun perehdytyksestä. Kysymys A (Kuvio 2): ”Olen saanut riittävästi tietoa harjoittelupaikoistani ennen harjoittelujakson alkua”. Tässä kysymyksessä mielipiteet jakaantuivat melko tasaisesti; kuitenkin suurehko osa kyselyyn vastanneista kertoi saaneensa riittävästi tietoa harjoittelupaikasta ennen harjoittelun alkua. 60 % kyselyyn vastanneista kertoivat olevansa joko osittain tai täysin samaa mieltä. 40 % vastaajista vastasi olevansa ”osittain eri mieltä” tai ”täysin eri mieltä”. Tässä kysymyksessä ei ole erikseen selitetty, mikä on riittävästi, vaan olemme kysyneet opiskelijoiden näkemystä asiasta, ja kyselyyn vastannut opiskelija on saanut määritellä riittävyden itse.

Kuvio 3: Kysymys C:n graafinen vastausjakauma

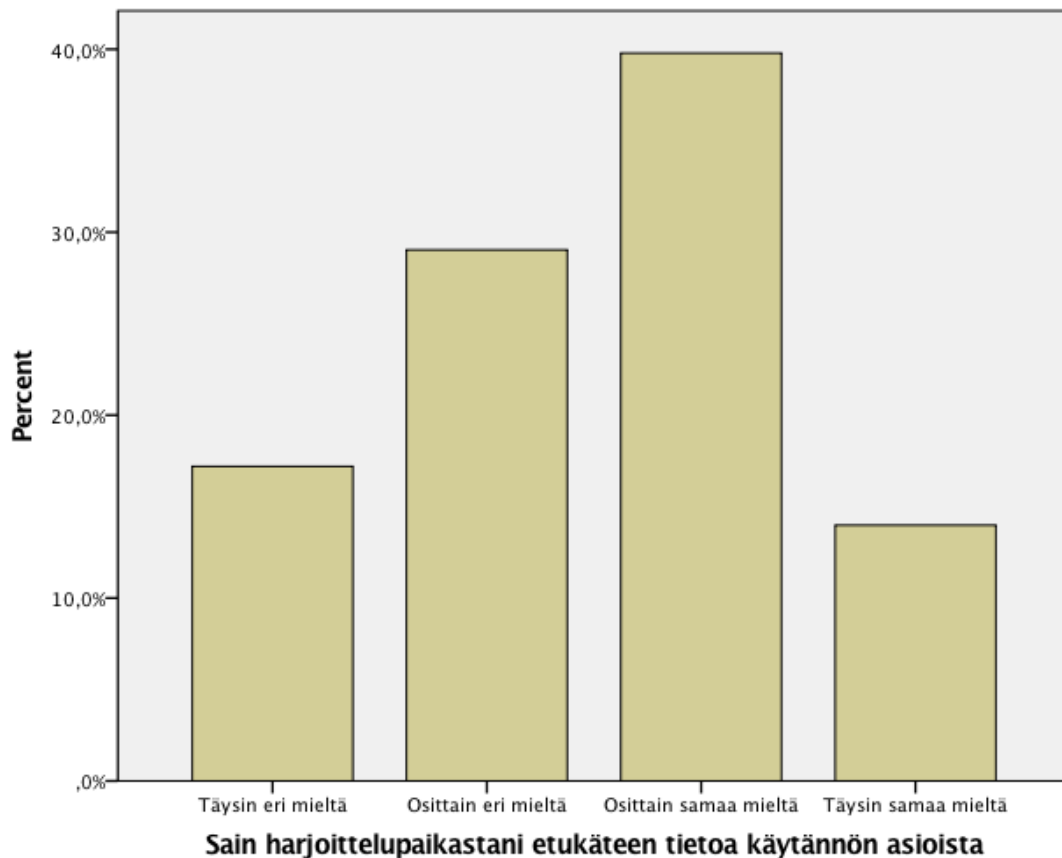
Kyselylomakkeen C kysymyksessä olimme kiinnostuneita opiskelijoiden näkemyksestä väittämään ”Etukäteen saatu tieto harjoittelupaikasta helpottaa harjoitteluun menemistä” (Kuvio 3). Tässä kysymyksessä melkein kaikki eli yli 90 % vastasi olevansa joko osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa.

Kuvio 4: Kysymys D:n graafinen vastausjakauma

Kyselylomakkeemme D kysymyksessä selvitimme, ovatko opiskelijat saaneet tietoa asioista ja toimenpiteistä, joita pääsevät harjoittelupaikassa harjoittelemaan (Kuvio 4).

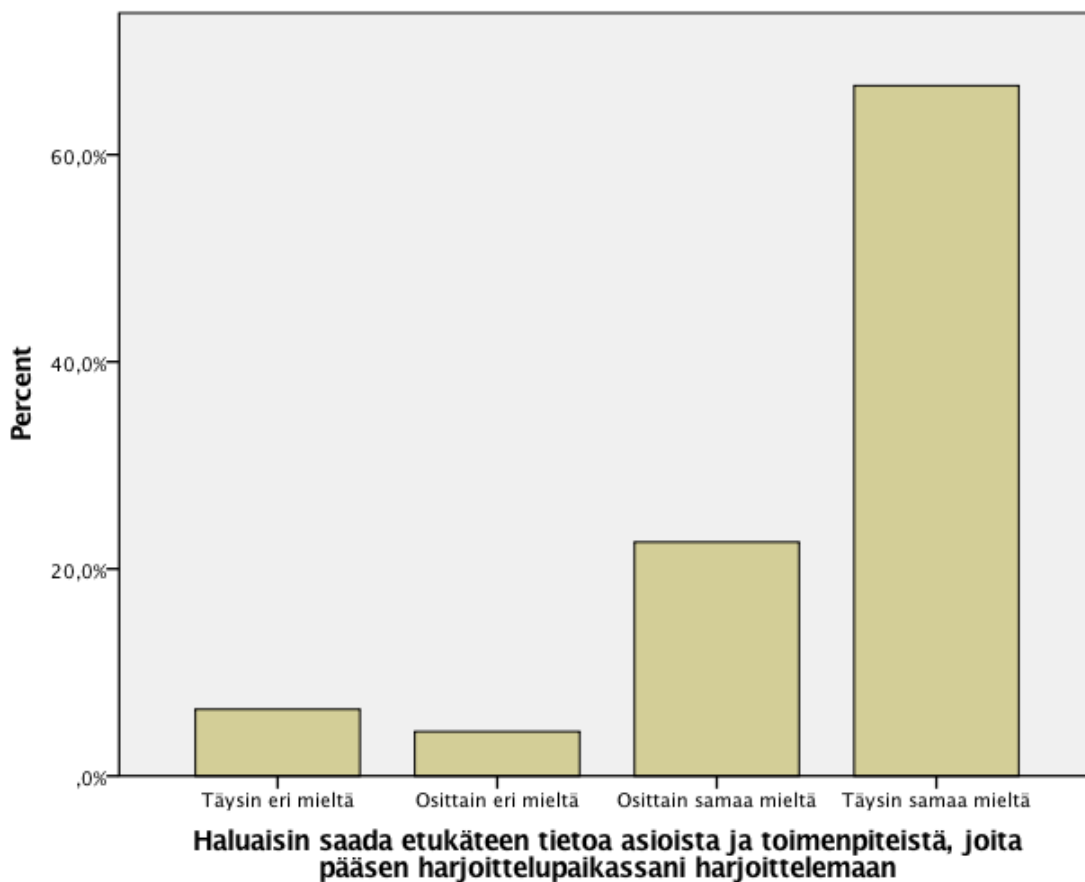
Vastausvaihtoehdot ”osittain eri mieltä” ja ”osittain samaa mieltä” olivat suosittuja. Täysin tai osittain eri mieltä vastanneista oli 58 %. Täysin tai osittain samaa mieltä oli 42 % vastanneista. Voidaankin todeta, että opiskelijoiden näkemykset jakoutuivat suhteellisen tasaisesti.

Kuvio 5: Kysymys E:n graafinen vastausjakauma

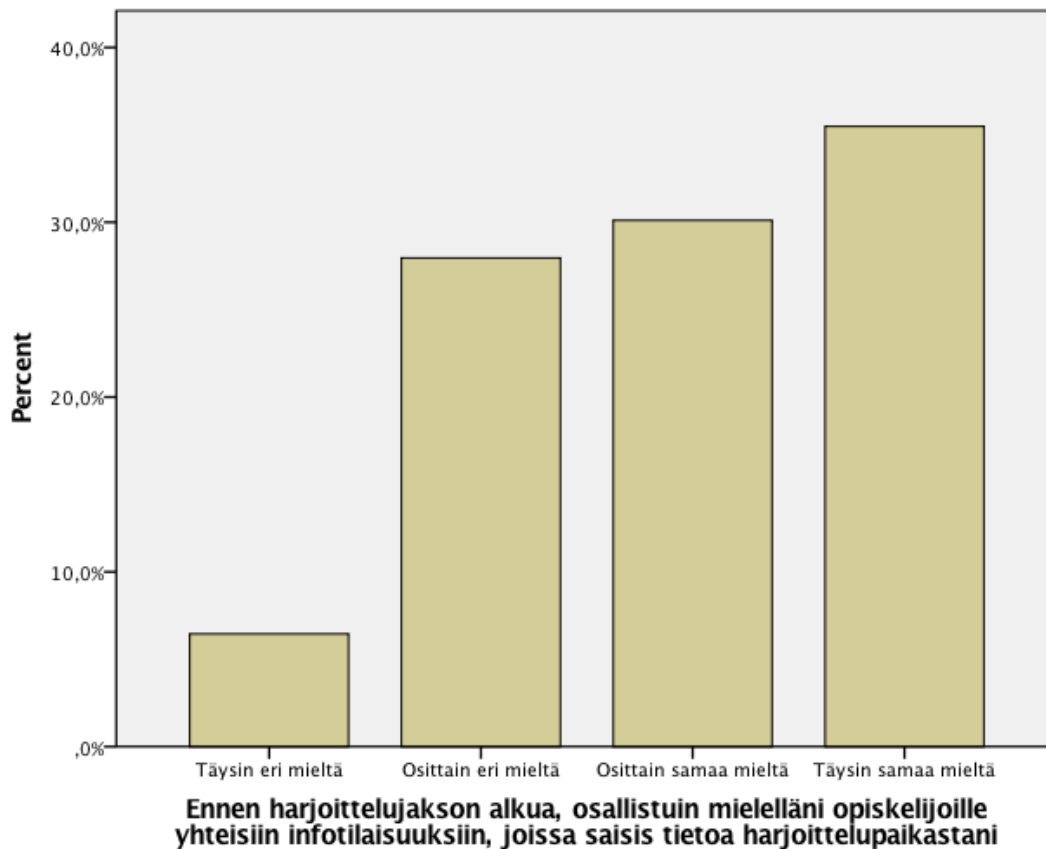
Opiskeliijoista useampi koki saaneensa enemmän tietoa käytännön asioista, kuin asioista ja toimenpiteistä, joita harjoittelupaikassa pääsee harjoittelemaan (Kuvio 5). Tässäkin kysymyksessä vaihtoehdot ”osittain eri mieltä” ja ”osittain samaa mieltä” olivat vastaajien suosiossa. Kuitenkin väittämän kanssa joko osittain tai täysin samaa mieltä oli 54 % ja osittain tai täysin eri mieltä vastanneista oli 46 %.

6.2 Opiskelijoiden toiveet harjoittelun perehdytyksen sisältöön

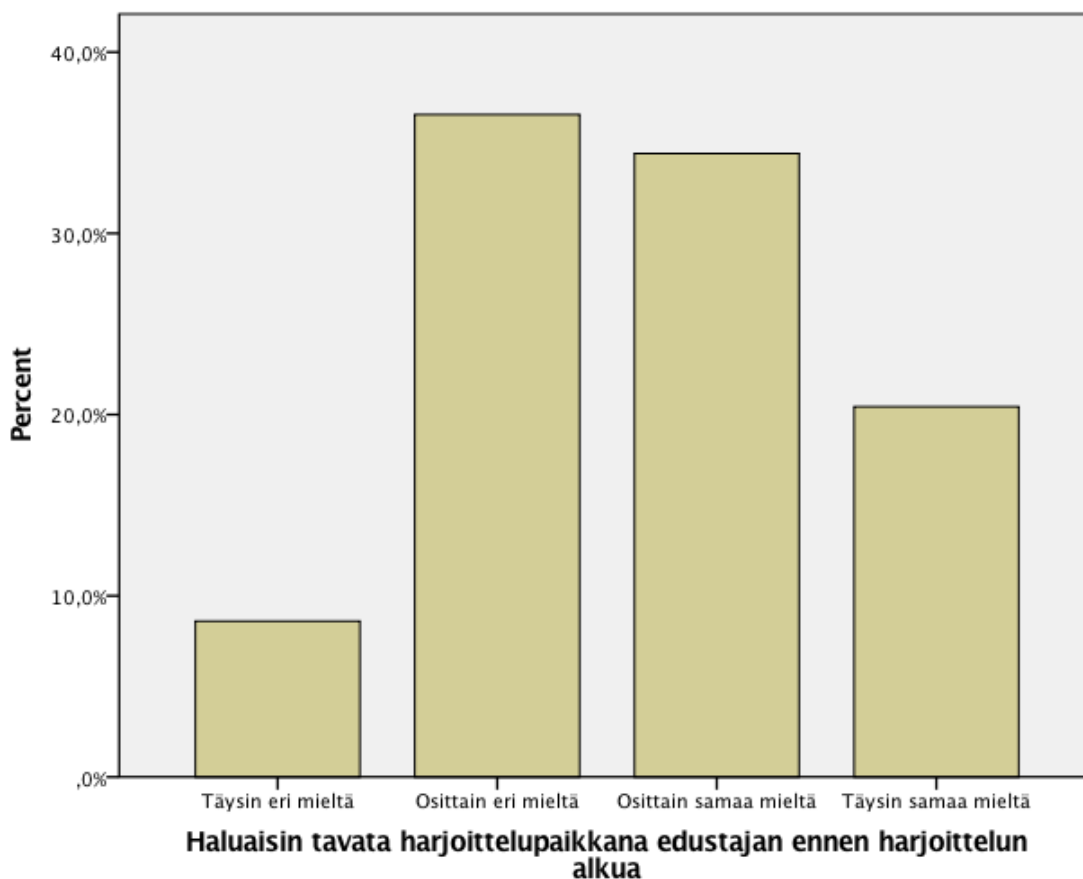
Kuvio 6: Kysymys F:n graafinen vastausjakauma

Kyselylomakkeen toisessa osassa pyrimme selvittämään opiskelijoiden toiveita ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytyksen sisältöön. Selvitimme, haluaisivatko opiskelijat saada etukäteen tietoa eri toimenpiteistä, joita pääset harjoittelussaan harjoittelemaan (Kuvio 6). Tässä selvä enemmistö, yli 80 %, haluaisi saada tiedon etukäteen tulevan harjoittelun toimenpiteistä.

Kuvio 7: Kysymys G:n graafinen vastausjakauma

Selvitimme, olisiko opiskelijoilla kiinnostusta osallistua infotilaisuuksiin, joissa saisi tietoa tulevasta harjoittelupaikasta (Kuvio 7). Vastauksia oli jälleen sekä puolesta, että vastaan. Vastaaajista kuitenkin 65 % oli infotilaisuuksien puolesta, vastaten olevansa väittämän kanssa joko osittain, tai täysin samaa mieltä. 35 % vastaajista oli joko osittain tai täysin eri mieltä.

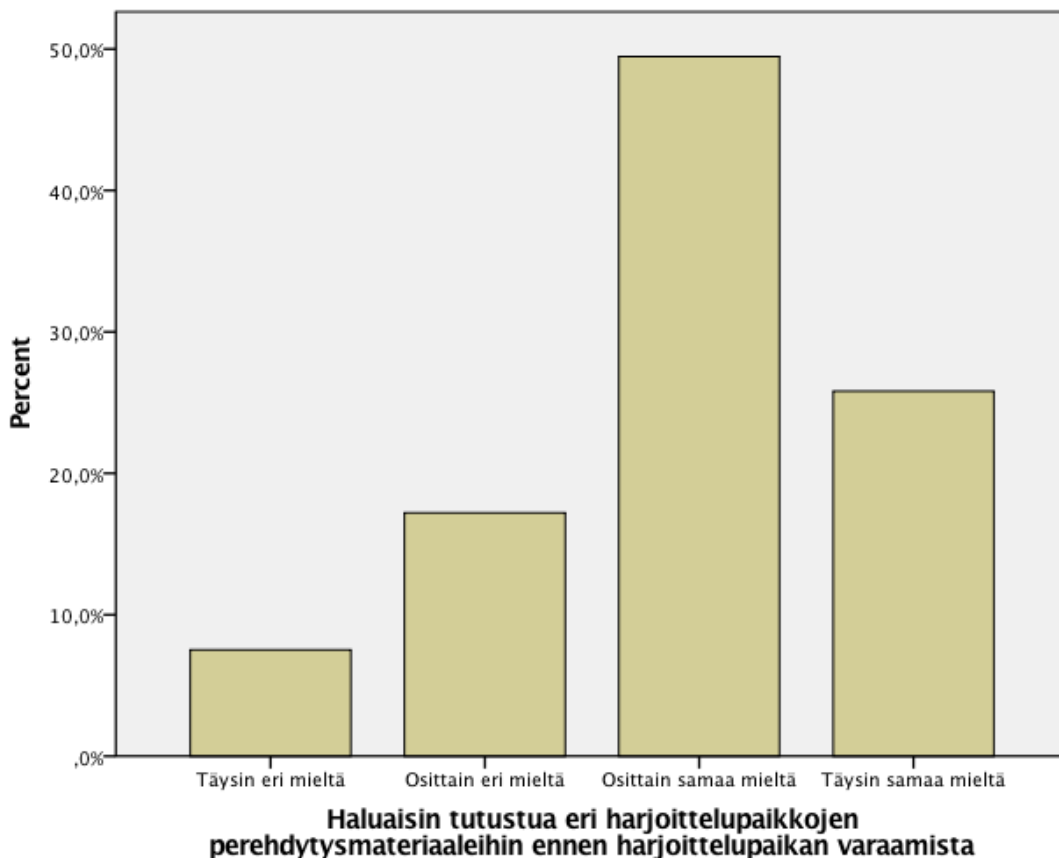

Kuvio 8: Kysymys H:n graafinen vastausjakauma

Halusimme selvittää, mitä mieltä opiskelijat ovat siitä, että tapaisivat harjoittelupaikkansa edustajan ennen harjoittelun alkua (Kuvio 8). Tästä väittämästä oli vaikeaa saada yleistettävissä olevaa mielipidettä, sillä vastaajat jakaantuivat jälleen melko tasaisesti eri vastausvaihtoehtoille. Vastaajista 20 % oli täysin samaa mieltä, ja haluaisi tavata harjoittelupaikkansa edustajan ennen harjoittelujakson alkua. 9 % oli täysin eri mieltä, eikä haluaisi tavata harjoittelupaikan edustajaa etukäteen. 45 % vastaajista oli osittain eri mieltä väittämän kanssa, ja 55 % osittain samaa mieltä.

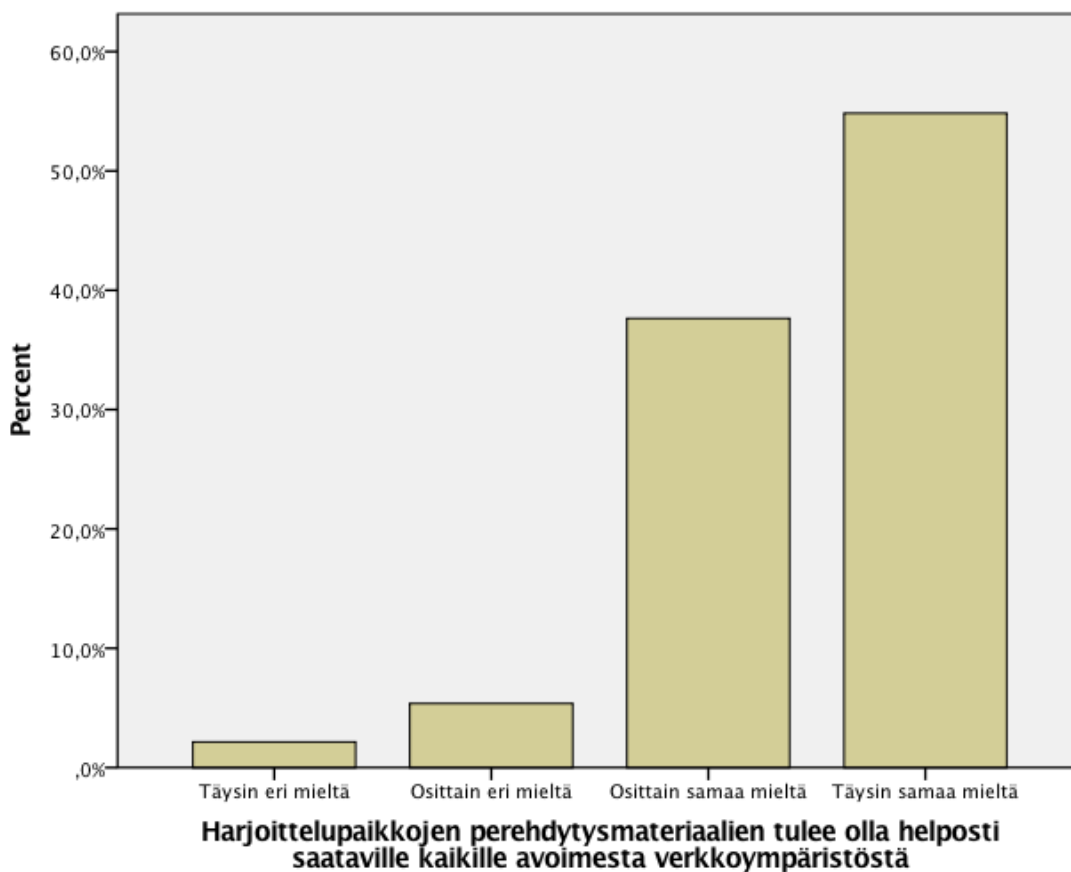

6.3 Opiskelijoiden näkemykset perehdytyksen tukena käytettävästä kaikille avoimesta verkkoympäristöstä

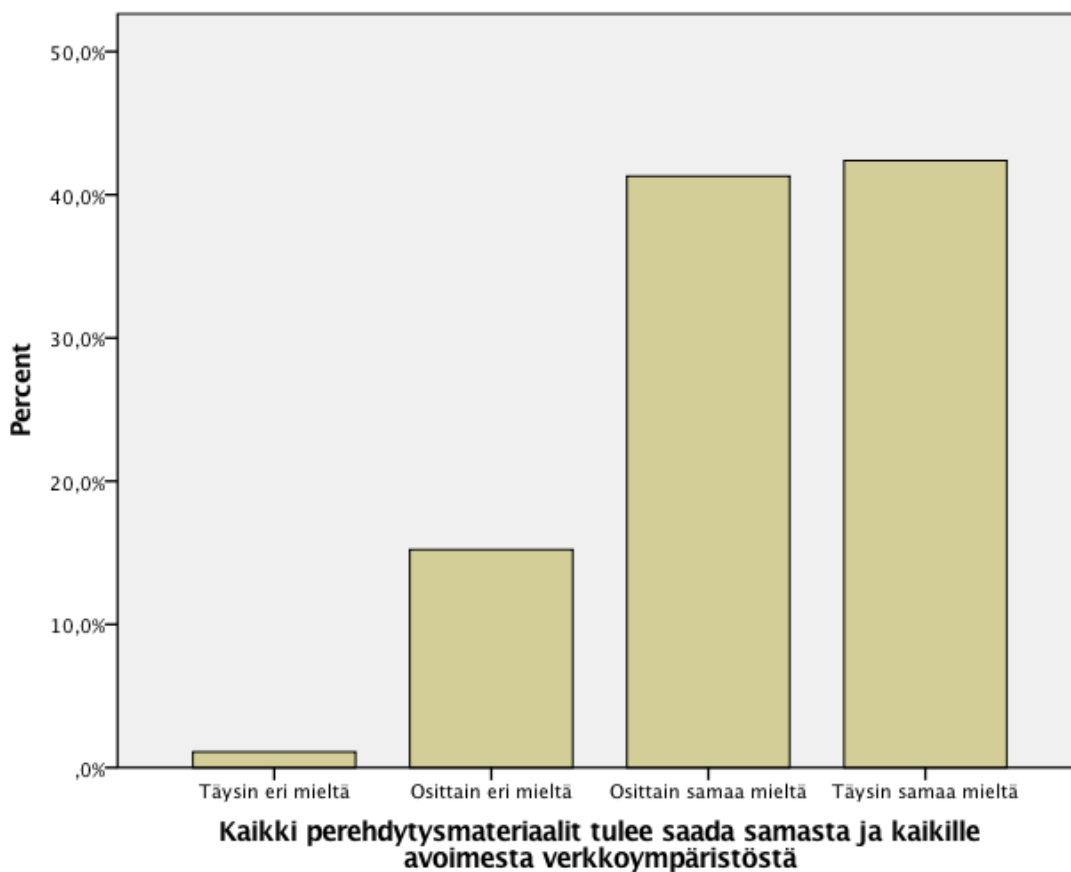
Kuvio 9: Kysymys I:n graafinen vastausjakauma

Kyselylomakkeen kolmannessa osiossa selvitimme, millaisia mielipiteitä opiskelijoilla on perehdytyksen apuna käytettävästä verkkoympäristöstä. Olimme kiinnostuneita, haluaisivatko opiskelijat tutustua eri harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaaleihin ennen harjoittelupaikan varaamista (Kuvio 9). Vastaajista 75 % oli väittämän kanssa osittain tai täysin samaa mieltä, eli haluaisivat päästä tutustumaan eri harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaaleihin, ennen kuin varaavat harjoittelupaikkaa. 25 % kyselyyn vastanneista oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa.

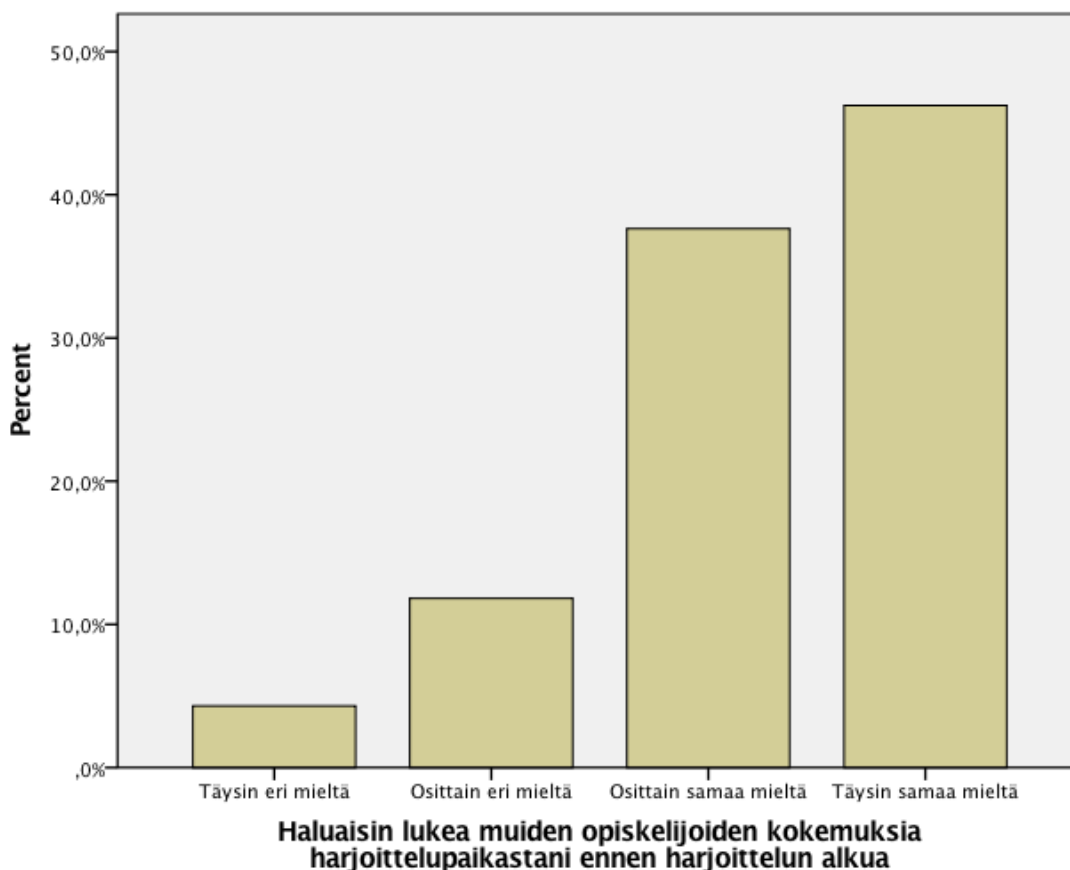
Kuvio 10: Kysymys J:n graafinen vastausjakauma

Kysymyksessä J olimme kiinnostuneita siitä, että haluaisivatko opiskelijat, että perehdytysmateriaaleja pääsee ylipäättään helposti lukemaan verkkoympäristöstä, jonne kaikilla olisi vapaa pääsy (Kuvio 10). Kaikista vastanneista 95 % vastasi olevansa osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Vastaajista vain 5 % oli joko osittain tai täysin eri mieltä.

Kuvio 11: Kysymys K:n graafinen vastausjakauma

Kysymyksessä K, halusimme tarkentaa kysymys J:tä niin, että kaikkien harjoittelupaikkojen, riippumatta minne osastolle tai kaupunkiin on menossa harjoitteluun, perehdytysmateriaalit olisivat samassa paikassa (Kuvio 11). Enemmistö, eli yli 80 %, vastanneista oli osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa.

Kuvio 12: Kysymys L:n graafinen vastausjakauma

Kysymme, haluaisivatko opiskelijat lukea muiden opiskelijoiden kokemuksia ko. harjoittelupaikasta ennen harjoittelujakson alkua (Kuvio 12). Kyselyyn vastanneista 86 % haluaisi lukea muiden opiskelijoiden kokemuksia harjoittelupaikasta ennen harjoittelun alkua, vastaten olevansa joko osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Vastaajista vain 14 % oli sitä mieltä, ettei halua lukea muiden opiskelijoiden kokemuksia harjoittelupaikasta ennen harjoittelujakson alkua.

7 Pohdinta

Tässä luvussa käsitellään tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä, tutkimuksen johtopäätöksiä sekä jatkotutkimus- ja kehittämissuhteita.

7.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkimuksessa käytetyt analyysimittarit ovat päteviä, eli mittaavat sitä, mitä niiden on tarkoituskin mitata. Reliabiliteetilla tarkoitetaan analyysin johdonmukaisuutta ja mittaustulosten toistettavuutta. Johtopäätösten pätevyyttä, tutkimuksen tasoa ja tutkimuksen luotettavuutta arvioitiin koko tutkimusprosessin ajan. Tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä arvioitiin tutkimuksessa reliabiliteetin ja

validiteetin käsitteiden avulla. Tutkimuksessa käytettiin menetelmiä, joilla tutkittiin sitä, mitä tutkimuksessa olikin tarkoitettu. Käytetyt käsitteet ovat sopivia aineiston ja tutkimusongelman sisältöihin. (Jyväskylän yliopisto 2010 b.)

Positiolla tarkoitetaan tutkijan suhdetta tutkittavaan aiheeseen. Positio voi vaikuttaa merkittävästi aineiston tulkintaan ja siihen, millaisia tutkimustuloksia tutkija tuottaa. Positio voi aiheuttaa tutkimuseetiikkaan liittyviä ongelmia. Position tiedostaminen on tärkeä osa tutkimusta, niissä tutkimuksissa, joissa tutkijan positio muodostuu merkitykselliseksi, tulisi tutkijan suhdetta aiheeseen pohtia tutkimustekstissä. Tutkimuksen kannalta on tärkeää, että tutkijan positio on tiedostettu, sillä se voi vaikuttaa tiedostamatta muun muassa siihen, miten tutkija tulkitsee ja lähestyy tutkimusaihetta (Jyväskylän yliopisto 2014).

Mietimme aiheen rajaamista siten, että tutkimuksessa olisivat mukana vain Hyvinkään sairaalassa harjoittelussa olleet opiskelijat. Kyseinen rajausta oli kuitenkin hankalampi toteuttaa, sillä olisimme tarvinneet tiedon kaikista Hyvinkään sairaalassa tietyllä ajanjaksolla opiskelleista opiskelijoista, ja lisäksi meidän olisi pitänyt tavoittaa kyseiset opiskelijat. Tällä tavoin myös otanta olisi todennäköisesti jäänyt liian suppeaksi. Rajausta ainoastaan Hyvinkään sairaalassa opiskelleisiin opiskelijoihin olisi ollut relevantti, jos olisimme tutkineet sitä, mitä mieltä opiskelijat ovat olleet saamastaan perehdytyksestä juuri Hyvinkään sairaalassa. Tutkimuksessa on kuitenkin tärkeää ymmärtää, mitä tutkitaan. Sillä, missä opiskelija on harjoittelunsa suorittanut, ei ole merkitystä siihen, mitä opiskelija toivoo perehdytykseltä. Opiskelijoiden perehdyttämisen ohjeet noudattavat tiettyä kaavaa kautta maan. On kuitenkin huomioitava, että tutkimuksessamme ensimmäisessä osassa, joissa opiskelijat kertoivat oman kokemuksensa perusteella perehdytyksestä, osittain eri mieltä ja osittain samaa mieltä vastausvaihtoehdot olivat näissä kysymyksissä suosittuja. Tämä voi johtua siitä, että usealla vastaajalla on takana useampi harjoittelu, jostain harjoittelupaikasta tällaista tietoa on voitu saada, kun taas toisesta ei.

Lomakkeen pilotointi parantaa lopullisen tutkimuksen luotettavuutta. Lisäksi halusimme toteuttaa aineiston keruun paikan päällä, optimoidaksemme vastausprosentin. Sähköisesti lähetetty kyselylomake on helpompi sivuuttaa, ja näin ollen vastausprosentti olisi voinut jäädä liian alhaiseksi. Liian pieni otos olisi vaikuttanut tutkimuksen luotettavuuteen. Määrällinen tutkimus oli tässä tutkimuksessa pätevä, sillä tarkoituksena oli hankkia aineisto melko suurelta, tietyin kriteerein valikoidulta, joukolta kysyen samoja kysymyksiä kyselylomaketta käyttäen.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta, eli TENK, on tehnyt Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa -julkaisun, jonka ohjeita on noudatettu tätä opinnäytetyötä tehdessä. Tutkimusta suunniteltaessa huomioimme hyvän tieteellisen

käytännön, jotta tutkimus olisi eettisesti hyväksyttävää ja luotettavaa. Kun tutkimussuunnitteluvaiheessa on otettu huomioon eri eettiset näkökulmat, voidaan välttää eettiset ongelmat tai kehittää niihin ratkaisu jo etukäteen (TENK 2012). Tutkimustyössä noudatimme rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta sekä tulosten tallentamisessa ja esittämisessä, että tutkimuksen ja tulosten arvioinnissa. Nämä ovat myös tiedeyhteisön tunnistamia toimintatapoja. Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu myös tutkimuksen huolellinen suunnittelu sekä raportointi. Keskeinen osa tutkimusta, etiikan näkökulmasta, on tutkimuslupa.

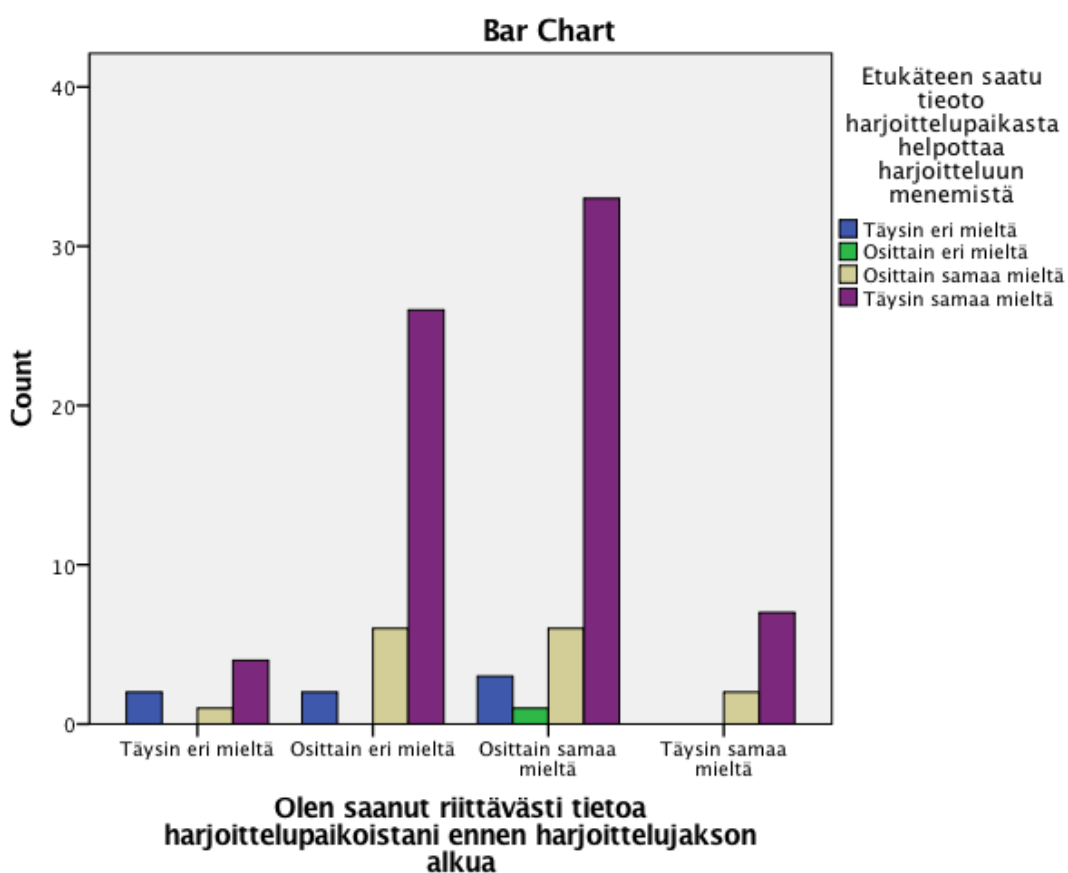
Tutkimukseen osallistumisen pitää olla vapaaehtoista, ja vapaaehtoisuus perustuu riittävään tietoon tutkimuksesta (Tampereen yliopisto 2013). Tätä tutkimusta toteuttaessa, me tutkijoina olemme veloitettuja kertomaan ennen kyselyhaastatteluiden toteuttamista, että missä tutkimuksessa oli kyse ja mihin kyselyiden vastanneiden vastauksia käytetään. Tutkimukseen osallistumisen suostumus oli yleinen. Yleinen suostumus koskee yleisesti tutkimustyötä. Lisäksi suostumukseen liittyi ehtoja, jotka kertoivat missä muodossa aineisto tallennetaan, arkistoidaan ja kuinka aineistoa voidaan käyttää tulevaisuudessa tutkimuksissa. (Tampereen yliopisto 2013.) Tässä tutkimuksessa yleinen suostumus riitti, sillä kyselyihin vastattiin nimettömänä, eikä kyselyyn vastannutta voida tunnistaa aineiston perusteella. Nimettömyys oli huomioitu strukturoidun kyselyn suunnittelussa. Me emme kysyneet vastaajan taustatietoja, joista kyselyyn vastanneen voisi tunnistaa, kuten harjoittelupaikkaa, ikää, sukupuolta, harjoittelun suorittamisajankohtaa, koska nämä tiedot eivät ole tutkimuksen kannalta oleellisia. Tutkimukseen ei saatu niin suurta otosta, että tutkimusta voitaisiin pitää tilastollisesti edustavana tai luotettavana.

7.2 Johtopäätökset

Tässä kyselytutkimuksessa selvitettiin opiskelijoiden näkemyksiä esitettyihin väittämiin, joiden pohjalta voidaan selvittää mitä opiskelijat toivovat perehdytykseltä. Mielipiteitä on yhtä monta kuin on vastaajaakin ja tämä näkyi erityisesti muutaman kysymyksen kohdalla, kun vastaukset jakaantuivat hyvin tasaisesti eri vastausvaihtoehtojen välillä. Olemme kuitenkin yhdistäneet aina positiiviset ja negatiiviset vastaukset niin, että osittain ja täysin samaa mieltä kertovat meille positiivisen tuloksen ja osittain ja täysin erimieltä kertovat negatiivisen tuloksen. Esittelemme tässä kappaleessa tutkimuksen tärkeimpiä tuloksia ja teemme niistä johtopäätöksiä.

Noin puolet kyselytutkimukseen vastanneista opiskelijoista koki, ettei ole saanut riittävästi tietoa harjoittelupaikastaan, ennen harjoittelun alkua. Se on sääli, koska opiskelijat olivat silti lähes yksimielisiä siitä, että etukäteen saatu tieto harjoittelupaikasta helpottaa harjoitteluun menemistä. Tämä tutkimustulos vastaakin Oinosen (1998) tutkimusta, jonka mukaan uuteen työympäristöön meneminen helpottuisi, jos tiedottamiseen panostetaan.

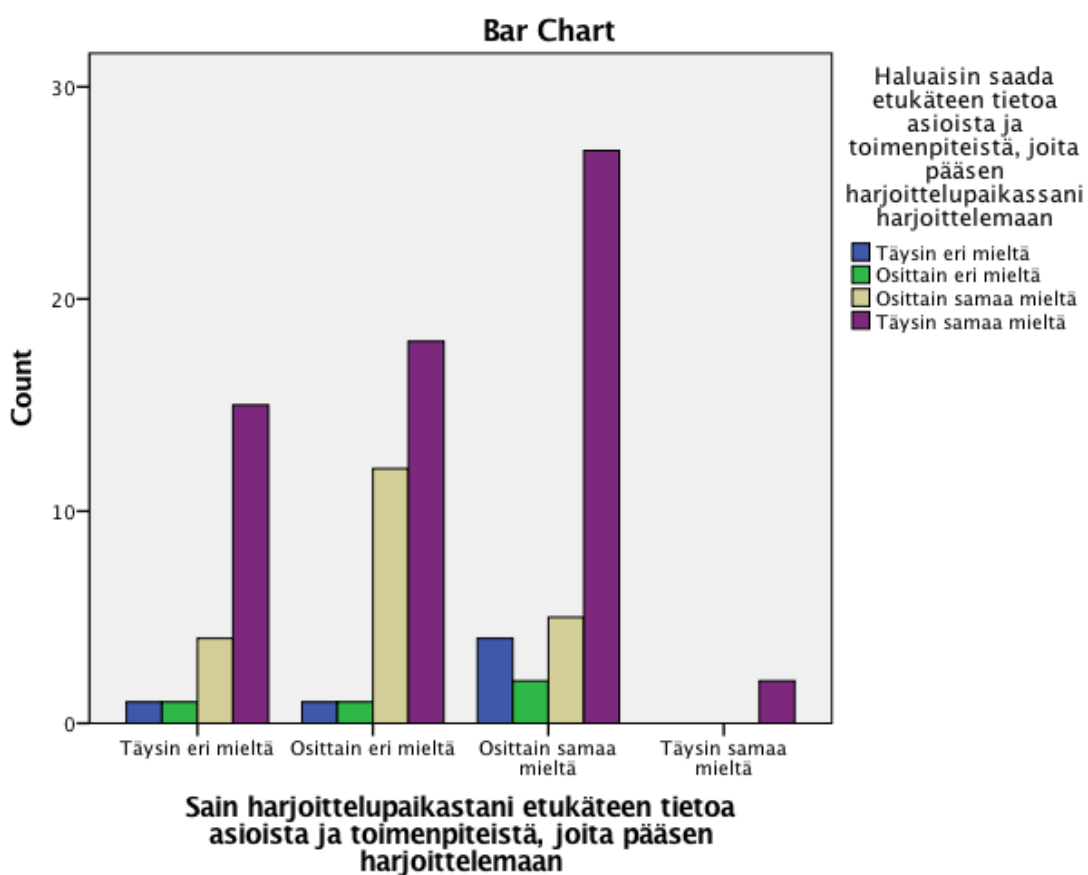
Onkin tärkeä pohtia, miksi edelleen tämä sama ongelma esiintyy, kuin melkein 20 vuotta vanhassa tutkimuksessa. Vaikka tiedetään, ja jälleen yksi tutkimustulos osoitti, että mitä enemmän tietoa harjoittelupaikasta, helpottaa se uuteen harjoittelu ympäristöön menemistä. Kyyrä ja Pekkanen (2001) tekivät tutkimuksen, jossa he kertoivat edellytyksistä onnistuneella harjoittelun lähtötilanteelle, ja kyseisessä tutkimuksessa nousi esille jälleen tiedonvälitys. Eli harjoittelu ei voi lähteä onnistuneesti liikkeelle, ilman tiedonvälitystä, nimettyjä ohjaajia ja tarkkaa kuvausta harjoittelupaikasta. Nämä tekijät lisäävät turvallisuuden tunnetta. Niin kuin meidän tutkimuksessakin asia nousi esille (kts. Kuvio 13).

Kuvio 13: Ristiintaulukko kysymys A ja C

Tässä ristiintaulukossa (kuvi 13), halusimme vielä tarkastella ristiin väittämiä ”Olen saanut riittävästi tietoa harjoittelupaikastani ennen harjoittelujakson alkua” ja ”etukäteen saatu tieto harjoittelupaikasta helpottaa harjoitteluun menemistä”. Näiden väittämien kohdalla hypotesimme oli, että he, jotka kokivat saaneensa riittävästi tietoa harjoittelupaikasta ennen harjoittelun alkua, kokivat helpommaksi harjoitteluun menemisen. Hypotesimme osoittautuikin oikeaksi, kuten tästä ristiintaulukossa (kuvi 13) näemme. Enemmistön näkemyksen mukaan, riittävä tieto ennen harjoittelun alkua helpotti harjoitteluun menemistä.

Hypoteesimme oli, että harjoittelupaikasta saatu tieto ennen harjoittelujakson alkua koskee lähinnä yleisiä, käytännönasioita, kuten ruokailua, työvaatteita ja työaikoja. Lautinen-Niemi (2012) kysyikin opinnäytetyössään esimiehiltä ja ohjaajien näkökulmasta, että mitä perehdytyksen pitäisi sisältää, ja tässä tutkimuksessa nousikin esille juuri käytännön asiat. Halusimme selvittää meidän tutkimuksessa opiskelijoilta, että ovatko he saaneet tietoa asioista ja toimenpiteistä, joita mahdollisesti pääsevät harjoittelun aikana harjoittelemaan, käytännönasioiden lisäksi. Yli puolet vastaajista olivatkin väittämämme kanssa eri mieltä, eli he eivät olleet saaneet etukäteen tietoa eri toimenpiteistä joita pääsisivät harjoittelemaan. Tässäkin asiassa hypoteesimme osoittautui oikeaksi. Ennen harjoittelujakson alkua opiskelijat saavat pääsääntöisesti tietoa juuri käytännön asioista ja vähemmän toimenpiteistä.

Kuvio 14: Ristiintaulukko kysymys D ja F

Opiskelijat olisivatkin kiinnostuneita saamaan etukäteen tietoa harjoittelupaikastaan, etenkin toimenpiteistä joita osastolla pääsee harjoittamaan. Laitoimme ristiintaulukkoon (kuvio 14) väittämämme, ja sen pohjalta voimme sanoa, että opiskelijoista suurempi osa ei ollut saanut etukäteen tietoa toimenpiteistä, vaikka olisivat tämän tiedon jo etukäteen halunneet. Tämä antaa hyvää tietoa myös siitä, että perehdytys ei ole ollut kaikin puolin sellaista kuin opiskelijat olisivat itse toivoneet. Mikä tietysti on voinut olla mahdollista, koska opiskelijoilta

ei ole ennen kysytty toiveita perehdytyksen sisällöstä, vaan on kysytty, onko perehdytys toteutettu hyvin. Myös Konttila (2006) ja Jokela (1995) sanovat samaa omissa tutkimuksissaan.

Yleisesti on tiedossa, että opiskelijat saavat pääsääntöisesti ennen harjoittelua harjoittelupaikan yhteystiedot. Periaatteessahan opiskelijat voivat itse ottaa yhteyttä ja kysyä mieltä askarruttavista asioista. Tällainen mahdollisuus tulisi kuitenkin esittää hyvin selkeästi jo siinä vaiheessa, kun harjoittelusta sovitaan tietystä harjoittelupaikassa. Meillä oli kyselylomakkeessamme yksi puolistruktuoitu kysymys, jossa selvitimme, miten tieto on harjoittelupaikasta saatu. Suurin osa opiskelijoista vastasi saaneensa tietoja harjoittelupaikastaan sähköpostitse. Tällaiset Tervetuloa Taloon - sähköpostit ovat usein valmiiksi luotuja pohjia, joten ne ovat helppo lähettää uudelle harjoitteluun tulevalle opiskelijalle. Opiskelijoiden oma aktiivisuus ratkaisee siis paljon. Osa puolistrukturoidun kysymyksen vastauksista oli, että oli hankkinut tiedot harjoittelupaikastaan itse ottamalla yhteyttä harjoittelupaikkaan tai lukenut jostain kokemuksista tai kyselleet tutuiltaan. Vaikka tietoa olisi helposti saatavilla, esimerkiksi yhteisessä verkkoympäristössä, josta teimme myös kysymyksiä tutkimuksessamme, on opiskelijoiden silti oltava aktiivisia. Mutta toisaalta kun tietoa on helposti saatavilla, ja se on yleisesti tiedossa, opiskelijat aktivoituvat siitä. (Luojaus 2011, Oinonen 1998, Löfmark & Wikbald 2001, Shaerer & Adams 2011, Ahtiainen 2000.)

Pyrimme selvittämään kyselytutkimuksen avulla opiskelijoiden toiveita harjoittelun perehdytykseen liittyen. Kysyimme, olisiko opiskelijoilla kiinnostusta osallistua infotilaisuuteen ennen harjoittelun alkua, jossa saisi tietoa harjoittelupaikastaan. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista reippaasti yli puolet oli joko osittain tai täysin samaa mieltä, että voisi osallistua tällaiseen infotilaisuuteen. Tällainen infotilaisuus voisi olla hyvä tapa kertoa opiskelijoille käytännönasioista ja opiskelijat saisivat mahdollisuuden kysyä askarruttavista asioista. Toisaalta tällaisessa infotilaisuudessa opiskelijoita kiinnostaisi varmaan myös juuri oman osaston toiminta, ja siellä tehtävät toimenpiteet. HUSin alueen sairaaloissa järjestetään tällaisia infotilaisuuksia, joissa kerrotaan lähinnä vain käytännönasioista, eikä niinkään juuri kunkin opiskelijan oman osaston toiminnasta. Jos taas opiskelijat jaettaisiin infotilaisuuksiin harjoittelun osaston mukaan, olisi osallistujia melko vähän, sillä yhdellä osastolla ei harjoittele samanaikaisesti kuin muutama opiskelija. Kysyttäviin infotilaisuuksiin liittyen, opiskelijoista 53 % haluaisi tavata harjoittelupaikan edustajan. Ehkä, jos tällainen mahdollisuus olisi olemassa, ja opiskelija pääsisi halutessaan tapaamaan harjoittelupaikkansa edustajaa, siitä voisi opiskelijoille kertoa. Tällainen tapaaminen voisi olla esimerkiksi lyhyehkö tutustumiskäynti omalla harjoittelupaikan osastolla, jolloin varsinaisen harjoittelun alettua voisi ensimmäinen päivä olla helpompi.

Koko opinnäytetyön yksi keskeisistä tutkimuskysymyksistä oli verkkoympäristöön liittyvät näkemykset. Tätä verkkoympäristöä ei vielä ole, mutta tämän opinnäytetyön pohjalta sitä voidaan lähteä kehittämään. Opiskelijat haluavat päästä tutustumaan eri harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaaleihin jo enne harjoittelupaikan varaamista. Tällainen mahdollisuus voisi olla optimaalista myös hoitotyön opiskelijoiden koulutuksen kannalta, sillä opiskelijat voisivat pyrkiä sellaisiin harjoittelupaikkoihin, joissa pääsee harjoittelemaan juuri niitä asioita, jotka ovat vielä oppimatta tai vaativat lisäharjoitusta. Harjoitteluissa pääsee soveltamaan jo koulussa opittuja tietoja, ja ideaalista olisi, että opiskelija saisi valita oman kiinnostuksen mukaan. Se on kuitenkin tosiasia, että harjoittelupaikoista on kuitenkin varsinkin tietyissä harjoittelujaksoissa niin suuri pula, että opiskelijoilla ei ole varaa valita, mistä hakevat harjoittelupaikkaa, vaan on otettava se harjoittelupaikka, mikä on vapaana.

Pyrimme saamaan myös opiskelijoilta hieman ajatuksia perehdytyksen tukena käytettävästä verkkoympäristöstä. Selvitimme muun muassa opiskelijoiden halukkuutta lukea muiden, jo samalla osastolla harjoittelussa olleiden opiskelijoiden, kokemuksia harjoittelupaikasta ennen harjoittelun alkua. Suurin osa kyselymme vastanneista opiskelijoista oli sitä mieltä, että haluaisi lukea muiden kokemuksia harjoittelupaikastaan. Se on ymmärrettävää, sillä harjoittelun alku on aina jännittävää ja olisi mukava kuulla, miten toisen, samalla osastolla harjoitelleen opiskelijan harjoittelu on mennyt. Johtopäätöksemme ko. verkkoympäristöön onkin, että siitä ollaan kiinnostuneita kyselymme mukaan.

7.3 Jatkotutkimusehdotukset ja kehittämissuhteet

Kysyessämme opiskelijoiden toiveesta mahdollisesta järjestettävästä infotilaisuudesta, moni opiskelija olisi kiinnostunut osallistumaan. HUSin alueen sairaaloissa järjestetään ennen harjoittelua infotilaisuus, jossa kerrotaan käytännönasiat. Tämä infotilaisuus on myös pakollinen osa harjoittelua, etenkin ensikertalaisille. Näissä infotilaisuuksissa kierretään myös sairaalan yleisiä tiloja kuten ruokala, selvitetään minne avaimet palautetaan ja missä pukuhuoneet sijaitsevat. Nämä asiat vahvistavatkin tietoamme siitä, että kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden näkemysten mukaan, opiskelijat ovat saaneet tietoa juuri käytännön asioista. Aikaisemmassa kappaleessa nostimme esiin infotilaisuudet, joiden suhteen ehdotimme, että kukin osasto järjestäisi oman infotilaisuuden, jossa kerrottaisiin juuri kyseisen osaston toiminnasta. Kehittämissuhteitamme onkin, että järjestettäisiin kerran vuodessa kaikille avoin infotilaisuus, joissa käsiteltäisiin pääpiirteittäin sairaalan osastojen toimintaa. Opiskelijat voisivat itse valita, minkä sairaalan infotilaisuuteen osallistuisivat. Ajatus tietenkin olisi, että mahdollisimman monen sairaalan infotilaisuuteen opiskelija pääsisi ja voisi näin suunnitella etukäteen tulevia harjoittelupaikkovalintojaan ennalta saatujen tietojen perusteella. Se, voisiko kyseiset infotilaisuudet olla virtuaalitapaamisia, voisi olla myös hyvä jatkotutkimuksen aihe.

Kehittämis ehdotuksemme suunniteltavaan verkkoympäristöön liittyen on, että sairaalat voisivat julkaista eri osastoilla harjoittelussa olleiden opiskelijoiden kokemuksia lyhyehkön kertomuksen muodossa, opiskelijan itse kirjoittamana. Kokemukset olisivat toki positiivissävytteisesti kirjoitettuja, sillä kukaan opiskelija tuskin haluaa lukea negatiivisia asioita harjoittelupaikastaan ennen harjoittelun alkua. Puhumattakaan siitä, että sairaalat haluaisivat julkaista verkkosivuillaan negatiivisia asioita toiminnastaan. Sairaaloiden pitäisi myös kantaa vastuu siitä, että opiskelijat voisivat rehellisesti kertoa harjoittelupaikan toiminnasta positiivisia asioita, eli ilmapiirin, perehdytyksen ja opetuksen sekä opiskelijoiden vastaanoton olisi oltava mahdollisimman hyvää. Joten olisi hyvä, jos se tehtäisiin mahdolliseksi rakentaen sairaalan verkkosivuille osastokohtaiset perehdytysmateriaalit luettavaksi opiskelijoille tarkoitettuun verkkoympäristöön. Yleisesti tässä tutkimuksessa nousi esille, että tulevaan verkkoympäristöön voisi sisällyttää enemmän tietoa toimenpiteistä ja osaston toiminnasta, käytännön asioiden lisäksi. Opiskelijat voisivat saada enemmän irti tulevista harjoitteluistaan, jos tietäisivät, millainen kyseinen osasto on tarkalleen. Opiskelijat olisivat kiinnostuneita käyttämään verkkoympäristöä, josta kaikki tieto on saatavilla. Verkkoympäristö onkin iso seuraava kehittämisen arvoinen kohde, johon tutkimuksemme antaa hyvän pohjan.

Lähteet

Painetut lähteet

Ahtiainen, V. 2000. Terveysalan opiskelijoiden kokemuksia saamastaan ohjauksesta oppimispäiväkirjan pitämisessä käytännön harjoittelussa. Kuopion yliopisto. Hoitotieteen laitos. Tutkielma.

Benner, P., Tanner, C. & Chesla, C. 1999. Asiantuntijuus hoitotyössä. Hoitotyö, päättelykyky ja etiikka. Suom. Nieminen, P. Helsinki: WSOY.

Häkkinen, R., Komulainen, E. & Satukangas, M. 2011. Harjoitteluohjauksen käsikirja. Työssäoppimisen ohjaaminen vankeinhoidon perustutkinnon työharjoittelujaksoilla. Oppikirja, 1. Rikosseuraamusalan koulutuskeskus. Tampere: Juvenes Print.

Itkonen-Isakov, T-M. 2013. Kohti sulautuvaa oppimisympäristöä. Kehittyvät oppimisympäristöt. Toim. Savander-Ranne, C., Lindfors, J., Lankinen, P. & Lintula, L. Taito-työelämäkirjat 5, 54-63. Helsinki: Metropolian ammattikorkeakoulu.

Jokela, K. 1995. Hoitotyön käytännön harjoittelu. Tampereen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu -tutkielma.

Kohti asiantuntijuutta. 2005. Asiantuntijuuden oppiminen. Oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. Toim. Janhonen, S. & Vanhanen-Nuutinen, L. Helsinki: WSOY.

Koli, H. 2008. Verkko-ohjauksen käsikirja. Helsinki: Finn Lectura.

Konttila, S. 2006. Terveysalan opiskelijoiden arvioita ohjatusta harjoittelusta kliinisessä oppimisympäristössä. Kuopion yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu -tutkielma.

Kulmala, J. 2000. Työssäoppiminen, sen monet muodot ja mahdollisuudet. Työssäoppimisen haasteet ammattikasvatukselle. Toim. Ruohotie, P., Honka, J. & Mustonen, L. Hämeen ammattikorkeakoulu julkaisu 126, 41-46. Hämeenlinna: Hämeenlinnan ammattikorkeakoulu.

Kupias, P. & Koski, M. 2012. Hyvä kouluttaja. Helsinki: WSOY.

Kyyrä, M. & Pekkanen, A-L. 2001. Työssäoppimisen ohjaaminen lähihoitajakoulutuksen hoidon ja huolenpidon opintokokonaisuudessa työpaikkaohjaajan näkökulmasta. Kuopion yliopisto. Hoitotieteenlaitos. Opinnäytetutkielma.

Kääriäinen, M. & Kyngäs, H. 2005. Käsitemallin analyysi ohjaus -käsitteestä hoitotieteessä. Hoitotiede 17, 250-258.

Luoja, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamalli: Ohjaajien näkökulma. Tampereen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Akateeminen väitöskirja.

Lyht, G. 2000. Clinical supervision: a concept analysis. Journal of Advanced Nursing 31,722-729.

Löfmark, A. & Wikbald, K. 2001. Facilitating and obstructing factors for development of learning in clinical practice: a student perspective. Journal of Advanced Nursing 34, 43-50.

Oinonen, I. 1998. Harjoittelun ohjaus hoitotyön koulutuksen eri vaiheissa. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Lisensiaatin tutkimus. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja 2000. Helsinki: Gummerus.

Rautava-Nurmi, H., Westergård, A., Ojala, M. & Vuorinen, S. 2012. Ammatillinen osaaminen ja urakehitys. Hoitotyön taidot ja toiminnot. Helsinki: Sanoma Pro.

Ruohotie, P. 2000. Oppiminen ja ammatillinen kasvu. Helsinki: WSOY.

Ruoranen, R. 2007. Perehdytyksen kehittäminen pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin julkaisuja 4/2007. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.

Savander-Ranne, C. & Lindfors, J. 2013. Oppimisympäristö ja oppiminen. Kehittyvät oppimisympäristöt. Toim. Savander-Ranne, C., Lindfors, J., Lankinen, P. & Lintula, L. Taitotyöelämäkirjat 5, 14-19. Helsinki: Metropolian ammattikorkeakoulu.

Shearer, D. & Adams, J. 2011. Evaluating an advanced nursing practice course: student perceptions. *Art & science* 26, 35-41.

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738

Vesterinen, M-L. 2002. Ammatillinen harjoittelu osana asiantuntijuuden kehittymistä ammattikoerakoulussa. Jyväskylän yliopisto. Akateeminen väitöskirja. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 196.

Vänskä, K., Laitinen-Väänänen, S., Kettunen, T. & Mäkelä, J. 2011. Onnistuuko ohjaus?. Sosiaali- ja terveysalan ohjaustyössä kehittyminen. Helsinki: Edita.

Sähköiset lähteet

Anttila, T. 2007a. Kvantitatiivisen analyysin perusteet. Ylemmän AMK- tutkinnon metodifoorumi. Virtuaali ammattikorkeakoulu. Viitattu 28.6.2016
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289328583/1194289824724.html>

Anttila, T. 2007b. Tilastollisen analyysin periaatteet. Kvantitatiivisen analyysin perusteet. Ylemmän AMK- tutkinnon metodifoorumi. Virtuaali ammattikorkeakoulu. Viitattu 28.6.2016
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289328583/1194289853960.html>

Haapa, T., Eckardt, M., Koota, E., Kukkonen, P., Pohjamies-Molander, N. & Ruuskanen, S. 2014. HUS opiskelijaohjauksen käsikirja. Viitattu 3.4.2016.
<http://www.hus.fi/tyopaikat/opiskelijat-ja-harjoittelu/harjoittelu-ja-tyossaoppiminen/Documents/HUS%20Opiskelijaohjauksen%20k%C3%A4sikirja%20nettiversio.pdf>

Heikkilä, T. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Viitattu 21.4.2016.
<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

HUS Hyks hoitotyön kliiniset opettajat. 2015. HUS HUS yleisperehdytys opiskelijalle. Viitattu 03.03.2016.
<http://www.hus.fi/tyopaikat/opiskelijat-ja-harjoittelu/harjoittelu-ja-tyossaoppiminen/Documents/HUS%20yleisperehdytys%20opiskelijalle%202015.pdf>

Itä-Suomen yliopisto. 2010. Työntekijän perehdytys ja ohjaus - yhdistys työnantajana. Viitattu 5.5.2016.
http://www.pksotu.fi/pksotu/wp-content/uploads/2013/08/perehdytys_ohjaus.ppt

Jyväskylän yliopisto. 2010a. Tutkimusprosessi. Viitattu 05.05.2016.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi>

Jyväskylän yliopisto. 2010b. Tutkimusprosessi. Tutkimuksen toteuttaminen. Viitattu 04.04.2016.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>

Jyväskylän yliopisto. 2014. Tutkimusprosessi. Tutkimuksen suunnittelu. Viitattu 5.5.2016.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-suunnittelu>

Jyväskylän Yliopisto. 2015a. Menetelmäpolku. Aineistonhankintamenetelmät. Kysely. Viitattu 05.04.2016.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmät/kyselyt>

Jyväskylän yliopisto. 2015b. Menetelmäpolku. Aineiston analyysimenetelmät. Määrällinen analyysi. Viitattu 05.04.2016.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmät/maarallinen-analyysi>

Lautinen-Niemi, H. 2012. Opiskelijoiden perehdytys verkossa: verkkopohjainen perehdytysportaali. Turun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 20.4.2016.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/48470/Lautinen-Niemi_Henna.pdf?sequence=1

Liukko, S. 2012. Opinnäytetyön raportointiohje. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 9.8.2016.

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/tag/tietoperusta/>

Mattila, M. 2003. Otos ja otosmenetelmät. KvaliMOTV- Menetelmäopetuksen tietovaranto. Viitattu 13.5.2016.

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/otos/otantamenetelmät.html>

Mäkinen, P. 2002. Oppimisen ohjaaminen. Verkko-tutor. Tampereen yliopiston täydennyskoulutus. Viitattu. 6.4.2016

<http://www15.uta.fi/arkisto/verkkotutor/oppohj.htm>

Opetusministeriö. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24. Viitattu 4.4.2016.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf>

Opintopolku. 2016. Mitä ammattikorkeakoulussa voi opiskella?. Ammattikorkeakoulu. Viitattu 28.6.2016.

https://opintopolku.fi/app/#!/haku/*?locations=01&page=1&articlePage=1&organisationPage=1&langCleared&itemsPerPage=25&sortCriteria=0&facetFilters=educationType_ffm:et01.04.01&facetFilters=topic_ffm:teemat_12.aiheet_98&tab=los

Ora-Hyytiäinen, E. 2004. Auttajasta reflektiiviseksi sairaanhoitajaksi.

Ammattikorkeakouluopiskelijan kasvu ja kehittyminen ammattiin. Tampereen yliopisto.

Kasvatustieteiden tiedekunta. Akateeminen väitöskirja. Viitattu 5.4.2016.

<http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/67086/951-44-6076-6.pdf?sequence=1>

Stolt, J. 2011. Opiskelijasta sairaanhoitajaksi. Käytännön harjoittelujaksot

sairaanhoitajaopiskelijan ammatillisen identiteetin rakentumisen tukena. Lapin yliopisto.

Kasvatustieteellinen tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. Viitattu 5.4.2016

<https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/59607/Stolt.Jaana.pdf?sequence=1>

Taanila, A. 2014. Määrällisen aineiston kerääminen. Viitattu 05.05.2016.

<http://myy.haaga-helia.fi/~taaak/t/suunnittelu.pdf>

Tampereen yliopisto. 2013. Tutkittavan itsemääräämisoikeus. Tutkimusetiikka. Viitattu 17.5.2016.

<http://www.uta.fi/tutkimus/etiikka/periaatteet/itsem.html>

TENK. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Viitattu 17.5.2016.
http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Tuomivaara, T. 2005. Tieteellisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 05.04.2016.
<http://www.mv.helsinki.fi/home/ttuomiva/Y125luku6.pdf>

Työturvallisuuskeskus. 2010. Perehdyttäminen ja työnopastus. Viitattu 03.03.2016.
<http://tyoturvallisuuskeskus.mobiezone.fi/zine/4/cover>

Valtari, M. 2006. SPSS-PERUSTEET. Viitattu 27.4.2016.
<http://www.helsinki.fi/~komulain/Tilastokirjat/04.%20Valtari-Spss-opas.pdf>

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 27.4.2016.
<http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>

Kuvio 1: Otantakuvio	23
Kuvio 2: Kysymys A:n graafinen vastausjakauma	26
Kuvio 3: Kysymys C:n graafinen vastausjakauma	27
Kuvio 4: Kysymys D:n graafinen vastausjakauma	28
Kuvio 5: Kysymys E:n graafinen vastausjakauma.....	29
Kuvio 6: Kysymys F:n graafinen vastausjakauma.....	30
Kuvio 7: Kysymys G:n graafinen vastausjakauma	31
Kuvio 8: Kysymys H:n graafinen vastausjakauma	32
Kuvio 9: Kysymys I:n graafinen vastausjakauma	33
Kuvio 10: Kysymys J:n graafinen vastausjakauma	34
Kuvio 11: Kysymys K:n graafinen vastausjakauma	35
Kuvio 12: Kysymys L:n graafinen vastausjakauma	36
Kuvio 13: Ristiintaulukko kysymys A ja C	39
Kuvio 14: Ristiintaulukko kysymys D ja F.....	40

Liitteet

Liite 1: Kyselylomake	50
Liite 2: Tutkimuslupahakemus.....	52

Liite 1: Kyselylomake

Vastaa seuraaviin väittämiin kokemustesi perusteella

- A. Olen saanut riittävästi tietoa harjoittelupaikoistani ennen harjoittelujakson alkua
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- B. Ennen harjoittelujakson alkua, olen saanut tietoa tulevasta harjoittelupaikastani (voit valita useamman vaihtoehdon)
1. Harjoittelupaikkani internetsivuilta
  2. Kirjeenä kotiin
  3. Sähköpostitse harjoittelupaikasta
  4. En saanut tietoa harjoittelupaikastani
  5. Jollain muulla tapaa, miten? _____
- C. Etukäteen saatu tieto harjoittelupaikasta helpottaa harjoitteluun menemistä
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- D. Sain harjoittelupaikastani etukäteen tietoa asioista ja toimenpiteistä, joita pääsen harjoittelemaan
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- E. Sain harjoittelupaikastani etukäteen tietoa käytännönasioista (ruokailut, työajat yms..)
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä

Vastaa seuraaviin väittämiin siten, mikä on sinun näkemystäsi lähimpänä

- F. Haluaisin saada etukäteen tietoa asioista ja toimenpiteistä, joita pääsen harjoittelupaikassani harjoittelemaan
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä

- G. Ennen harjoittelujakson alkua, osallistuisin mielelläni opiskelijoille yhteisiin infotilaisuuksiin, joissa saisin tietoa harjoittelupaikastani
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- H. Haluaisin tavata harjoittelupaikkani edustajan (osastonhoitaja, ohjaaja) ennen harjoittelun alkua
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- I. Haluaisin tutustua eri harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaaleihin ennen harjoittelupaikan varaamista
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- J. Harjoittelupaikkojen perehdytysmateriaalien tulee olla helposti saatavilla myös harjoittelupaikan ulkopuolella
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- K. Haluaisin saada kaikki perehdytysmateriaalit samasta paikasta (käytännön asiat; työajat, ruokailu sekä teoreettiset ohjeet muun muassa harjoittelupaikkani toimenpiteistä)
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä
- L. Haluaisin lukea muiden opiskelijoiden kokemuksia harjoittelupaikastani ennen harjoittelun alkua
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. Osittain samaa mieltä
  4. Täysin samaa mieltä

Liite 2: Tutkimuslupahakemus

Tutkimuslupa

1 (3)

28.7.2016

Tutkimuslupahakemuksen tulee sisältää ainakin seuraavat seikat.
Tarvittaessa voit antaa lisätietoja liitteessä

Nimi: <i>Jutta Hekkala</i>	
Tehtävä/virka-asema/oppiarvo: <i>sairaanhoitajaopiskelija</i>	
Osoite: <i>Liljatie 27 B 2, 01300 Vantaa</i>	
Puhelinnumero: <i>0405139849</i>	
Sähköposti: <i>jutta.hekkala@laurea.fi</i>	
Päiväys: <i>13.5.2016</i>	
Työn [tutkimuksen, opinnäytetyön, jatkotutkinnon] tekijä/t:	<i>Jutta Hekkala & Heidi Nykänen</i>
Koulutusohjelma/ korkeakoulu/ yliopisto:	<i>Hoitotyönkoulutusohjelma, sairaanhoitaja</i>
Toimipiste:	<i>Laurea Hyvinkää</i>
[tutkimuksen, opinnäytetyön, jatkotutkinnon] Ohjaaja/ohjaajat:	<i>Minna Pulli</i>
Työn/tutkimuksen nimi:	<i>Hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytyksestä</i>
Tavoitteet/ tutkimusongelma:	<i>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on saada Hyvinkään sairaalalle tutkimustuloksia perehdytyksestä opiskelijoiden näkökulmasta. Tämän opinnäytetyön tutkimustuloksia Hyvinkään sairaala voi hyödyntää kehittäessään opiskelijoiden ammattitaitoa edistävän harjoittelun perehdytystä. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta opiskelijoiden toiveista perehdytyksen suhteen, sillä opiskelijoiden toiveet perehdytykselle tuovat ison asan kokonaiskuvaan, kun puhutaan opiskelijoiden perehdytyksestä. Tavoitteena on saada tutkimustuloksia opiskelijoiden näkemyksistä jo saamas-taan perehdytyksestä, jotta tiedetään, onko perehdytys ollut tähän asti oikeanlaista. Lisäksi tavoitteena on selvittää opiskelijoiden näkemyksiä verkkoympäristöstä perehdytyksen työvälineenä, sillä Hyvinkään sairaala on kiinnostunut verkkoympäristön kehittämisestä perehdytyksen työvälineenä.</i>

28.7.2016

	<p>Tutkimuskysymykset:</p> <p>1. Millaisia ovat opiskelijoiden tämän hetkiset näkemykset harjoittelun perehdytyksestä?</p> <p>2. Millaisia ovat opiskelijoiden toiveet harjoittelun perehdytyksen sisältöön?</p> <p>3. Millaisia näkemyksiä opiskelijoilla on perehdytyksen tukena käytettävästä kaikille avoimesta verkkoympäristöstä?</p>		
<p>Tarvittavien tietojen / aineistojen määrittely: Tarkka rajaus mitä tietoja tarvitaan, missä tiedostomuodossa ne tarvitaan ja miten tiedot toimitetaan tutkimusluvan hakijoille:</p>	<p>Olemme tässä tutkimuksessa keräämässä hoitotyön opiskelijoilta vastauksia tutkimuskysymyksiimme strukturoidun kyselyn avulla. Strukturoituun kyselyyn vastataan nimettömänä, emmekä kerää mitään taustatietoja opiskelijoilta, joka kyselyyn vastaa. Kyselyyn vastataan paperilomakkeella, josta siirrämme tiedot SPSS-ohjelmaan aineiston analysointia varten. Olemme tutkimuksen tekijöinä itse jakamassa kyselyitä opiskelijoille, ja paperiset kyselylomakkeet palautetaan meille samassa tilanteessa kun kyselyt olemme jakaneet.</p>		
<p>Aikataulu (noin kahden kuukauden tarkkuudella):</p>	<p>Suunnitelman palautus ja ohjaajan hyväksyntä: 18.5. Aineiston keruu: 27.5., 31.5. ja 2.6. Raportin palautus: 7/2016 Julkaisuseminaari: 8/2016</p>		
<p>Liitteet (edellytetään: tutkimussuunnitelma, kyselylomake, teemahaastattelurunko jne.):</p>	<p>Liite 1: Tutkimussuunnitelma (mukana myös kyselylomake)</p>		
<p>Päätöksentekijä täyttää Laureassa</p>	<p>Tutkimuslupa myönnetään</p>	☒	<p>Tutkimuslupaa ei myönnetä</p>

28.7.2016

	<i>Tutkimuslupa koskee suunnitelman mukaisesti Laurean Hyvinkään ja Tikkurilan kampusten hoitotyön opiskelijoita.</i>
Päätöksentekijä nimi ja päivämäärä	Hilkka Heinonen 31.5.2016

Tutkimusluvan myöntämisen ja tietojen/aineiston luovuttamisen ehtona on se, että tutkimuksen/ selvityksen tekijä sitoutuu huolehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen/ selvityksen tekijä on velvollinen käyttämään tietoja/ aineistoa luottamuksellisesti ja ainoastaan tämän tutkimuksen/ selvityksen tekemiseksi sekä turvaamaan tarkastelemiensa henkilöiden identiteetin ja anonymiteetin. Tutkimuksen/ selvityksen toteuttamisen jälkeen aineisto hävitetään asianmukaisella tavalla.

Jos tutkimuksessa syntyy henkilötietolain mukainen henkilörekisteri, tulee liitteenä olla myös tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste (Hietil (523/99) 10§ ja 14§) tai rekisteriseloste (Hietil (523/99) 10§). Tarvittaessa hakemuksen liitteenä tulee olla myös tutkimuseettinen ennakoarviointilausunto.

Tutkimusluvan hakija toimittaa myönteisen päätöksen henkilölle, joka vastaa aineiston luovuttamisesta Laurea-ammattikorkeakoulun sovelluksesta. Tässä yhteydessä tutkimusluvan saanut saa myös esim. kyselyjen lähettämisen käytännön toteuttamisesta.